
Gençlere Seçme
HADİSLER

**Yayıncı**

IGMG – Islamische Gemeinschaft Millî Görüş e. V.
İslam Toplumu Millî Görüş
Boschstraße 61-65 | D-50171 Kerpen
T +49 2237 656-0 | F +49 2237 656-555
www.igmg.org | info@igmg.org

Bu eser, IGMG İrşad Başkanlığının bir çalışmasıdır.

© IGMG – Islamische Gemeinschaft Millî Görüş e. V.
1. Baskı, Köln, Ocak 2014

Tüm hakları saklıdır. Eser, IGMG – Islamische Gemeinschaft
Millî Görüş e. V.'nin yazılı izni olmadan kısmen veya tamamen
basılamaz, çoğaltılamaz ve elektronik ortama taşınamaz.

Yayına Hazırlayan

PLURAL Publications GmbH | www.plural-publications.eu

Tasarım | Dizgi | Baskı

99names communication GmbH | www.99names.eu

İsteme Adresi

IGMG Kitap Kulübü | www.kitapkulubu.de

ISBN: 978-3-944441-01-6

رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ رَبِّ تَمِّمْ بِالْخَيْرِ

***“Ey Rabbim! İşimi kolaylaştır, zorlaştırma
ve hayırla sonuçlandır.”***

İÇİNDEKİLER

Toplumsal İlişkiler

1. Bölüm

Kardeşlik bilinci	19
Kardeşlik	20
Başkalarıyla iyi geçinmek	21
Örnek mümin olmak	22
Ayrımcılık	23
Birlik şuurunu	24
İyi olanı örnek almak	25
Şükür etmek	26
Başkalarını da düşünmek	27
Güzel ilişkiler kurmak	28

Aile ve Akraba İlişkileri

Anne ve babaya itaat	31
Baba sözü dinlemek	32
Akraba ilişkilerini sürdürmek	33
Anne ve babayı hoşnut etmek	34
Anne ve babaya iyi davranmak	35
Anne ve babaya iyi davranana dua	36
Küçüklere merhamet, büyüklere saygı	37
Güzel terbiye	38
Anne ve babayı ağlatmak	39
Baba dostlarını gözetmek	40

İbadetler, Dualar, Ameller

Kur'an okumak	43
Tevbe	44
Namaz ve Kur'an	45
Dua	46
Hac	47
Cemaatle kılınan namaz	48
Ramazan orucu	49
Uzun ömür, güzel amel	50
Ezanla kamet arasında dua	51
Samimiyet ve ameller	52



Güzel Ahlak ve Edep



Güzel ahlak	55
Hayâ	56
Ahlaklı olmak	57
Emenete dikkat, söze sadakat	58
Güvenilir olmak	59
Merhametli olmak	60
Yemek adabı	61
Söz taşımak	62
Hayra vesile olmak	63
Yapıcı olmak	64



İlim ve İslami Eğitim



İlim öğrenmek	67
İlim ile meşgul olmak	68
İlim yolunda olmak	69
İlim öğretme adabı	70
Cennete giden yol	71
Günahlara kefarete olarak ilim	72
Öğrenmek ve öğretmek	73
Âlimin gücü	74
Faydalı ilmi yaymak	75
Anlaşılır olmak	76


Toplumsal İlişkiler

Kırıcı olmamak	79
Asabiyet	80
Kin ve düşmanlığı yok etmek	81
Güvenilir olma özelliği	82
Cemaatin önemi	83
Misafire ikramda bulunmak	84
Hastayı ve din kardeşini ziyaret	85
İyiliği emir, kötülükten men	86
Kıymeti bilinesi beş şey	87
Hakka yardımcı topluluk	88


2. Bölüm

Aile ve Akraba İlişkileri


Aileye iyi davranmak	91
Anne ve babanın duası	92
Selamın bereketi	93
Babanın evladı üzerindeki hakkı	94
Babanın kıymeti	95
Sıla-i rahim	96
Akrabaya verilen sadaka	97
Akraba ile ilişkiyi sürdürmek	98
Akrabayı ziyaret	99
Akrabayı gözetmek	100




İbadetler, Dualar, Ameller



Dua etme adabı	103
Oruçlunun tavrı	104
Nefsin terbiyesi	105
Salavat getirmek	106
Yasaklardan sakınmak	107
Abdestin temizleyiciliği	108
Bağışlanma metodu	109
Umre ve hac	110
Ağaç dikmek	111
İstiğfar	112



Güzel Ahlak ve Edep




Söz taşımak	115
Açgözlülük	116
Kendine hâkim olmak	117
Hiddetin ilacı abdest	118
Dile hâkim olmak	119
Gerçek Müslüman ve muhacir	120
Şüpheli şeylerden kaçınmak	121
Harama bakmak	122
Yumuşak huyluluk	123
Müminin hâli	124

İlim ve İslami Eğitim


İslami ilim tahsili	127
Faydalı ilim	128
Hadis ezberlemek	129
Kur'an eğitimi	130
Kur'an'dan ders almak	131
Hadis aktarmak	132
Hayrı öğretmeninin önemi	133
Kendisine gıpta edilen âlim	134
İlim öğrenen ve öğreten	135
Kur'an'ı öğrenmek ve öğretmek	136

Toplumsal İlişkiler


Gıybet	139
Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı	140
Kardeşlik ve yardımseverlik	141
İyi arkadaş & Kötü arkadaş	142
Yardıma koşmak	143
Zandan sakınmak	144
Birlik ve beraberlik	145
Topluma katılmak	146
Din kardeşine yardım	147
Dul ve fakirlere yardım	148




Aile ve Akraba İlişkileri




Şefkat ve iyi muamele	151
Anne ve babanın rızası	152
Akrabalık ilişkilerini sürdürmek	153
Anne ve babaya isyan	154
Aileyle ibadet	155
Aile ve akrabanın hakları	156
Akraba ile ilişkileri koparmamak	157
Akrabalık bağı	158
Aile efradına bakmak	159
Akrabalık bağları	160




İbadetler, Dualar, Ameller



İstiğfarın en güzeli	163
Cennet için altı şart	164
Hayırlı insan	165
Ölünün arkasından giden şeyle	166
Yâsîn suresinin fazileti	167
Yolculukta okunan dua	168
Hayırlı izler bırakmak	169
Namazın sıhhati	170
Allah'ın bağışlayıcılığı	171
Hac ve umrenin önemi	172



Güzel Ahlak ve Edep



Doğruluk	175
Dünya malına bağlılık	176
Allah'ı hatırlatan mümin	177
Kalbin sıhhati	178
Dürüst ve güvenilir tüccar	179
Peygamberlerin sünnetleri	180
İzin isteme adabı	181
Harama götüren şeyler	182
Toplum içinde gizlice konuşmak	183
Sıkıntıda olana yardım	184



İlim ve İslami Eğitim



İlmi öğrenme niyeti	187
Kur'an'ı okuyup yaşamak	188
Âlimin değeri	189
İlmin çeşitleri	190
İlmi ehline öğretmek	191
Kendisinden faydalanan ilim	192
Kur'an okumak ve ezberlemek	193
Âlimlerin fazileti	194
İlim ehli olmak	196
Bilmek ve bilinenle amel etmek	198

ÖNSÖZ

Hadîs-i şerifler, Müslümanların iki hayat rehberinden birisidir. Her bir hadis bir Müslümanın nasıl olması gerektiğini ortaya koyar. Hadis, bununla birlikte Müslümanın Allah Resûlü Hz. Muhammed (s.a.v.) ve onun hayatı ile her an aynı anda yaşıyormuşçasına irtibatını sağlar. Bu irtibattır ki dini sağlam tutar, bilgileri güncelleştirir, Müslümana onun ümmeti olduğu bilincini aşılar.

Binlerce hadis içeren pek çok hadis külliyatı vardır. Fakat zaman zaman sadece belirli konuları anlatan hadis kitapları da ortaya çıkmıştır. Öte yandan 40 hadis geleneği doğrultusunda, çeşitli konularda en az 40 hadis içeren risaleler de olmuştur. Elinizdeki “Gençlere Seçme Hadisler” kitapçığı İrşad Başkanlığımızın hem gençler hem de tüm Müslümanların aile ve toplumsal hayattan ibadet bilincine, sâlih amelden ilme, Allah ve peygamber bilincine kadar çeşitli alanlarda rehber edinebilecekleri hadislerin bir araya getirilmesinden oluşmuş bulunuyor. Ama en önemlisi, bu kitapçıkta yer alan hadisler, gençlerin ahlaklı, güvenilir ve iyi karakterli olmaları, aralarında kardeşlik bilincini yerleştirebilmeleri, insanlara sevgi ile muamele etmeleri, İslami emir ve yasaklara riayet edebilmeleri için de önemli bir rehberlik görevi üstlenecektir.

“Gençlere Seçme Hadisler” kitabında Müslüman gençlerin İslami kimliklerinin ve kişiliklerinin oluşmasında ihtiyaç duydukları konular seçilmiştir. Bununla birlikte hedef kitle olarak gençler olsa da, bu konuların hepsi aynı zamanda yetişkinler için de bir yol haritası ve hayat rehberi niteliği taşımaktadır. Bu yüzden de bu çalışma, öncelikle gençlerin İslami kimliklerini oturtmaya yönelik olmasına rağmen, daha büyük yaştaki Müslümanların da kendilerini yenilemelerine, tazelemelerine yardımcı olacaktır.

Genç Müslüman neslin en çok ihtiyaç duyduğu hasletlerin neler olduğu ve bu hasletlerin nasıl kazanılabileceğine de rehberlik edecek olan bu kitapçık üç bölüme ayrılarak farklı yaş gruplarına yönelik hadis yarışmalarında da kullanılmaya elverişli hâle getirilmiştir. Çeşitli yarışmalarla hadisleri ezberleme yarışına giren, Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.)’i hayatlarının rehberi olarak seçen gençlerimizi hassaten tebrik eder, Allah’ın ve resulünün razı olabileceği bir hayat sürdürmelerini niyaz ederiz.

IGMG İrşad Başkanlığı



1. BÖLÜM



TOPLUMSAL İLİŞKİLER



1. Kardeşlik bilinci

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
لَا تَبَاغَضُوا وَلَا تَحَاسَدُوا وَلَا تَدَابَرُوا وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ
إِخْوَانًا وَلَا يَجُلُ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Birbirinize buğz etmeyin, birbirinizi haset etmeyin, birbirinize arka çevirmeyin. Ey Allah'ın kulları, kardeş olun. Bir Müslümana, (din) kardeşi ile üç günden fazla dargın durması helal olmaz."**

(Buhârî, 19/9, H. No: 5605)

2. Kardeşlik

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
أَلْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يُسْلَمُهُ

İbn Ömer (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:

“Müslüman, Müslümanın kardeşidir.

Ona zulmetmez ve onu (zalime de) teslim etmez.”

(Buhârî, 46/3, H. No: 2442)

3. Başkalarıyla iyi geçinmek

عَنْ جَابِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

الْمُؤْمِنُ يَأْلَفُ وَيُؤْلَفُ وَلَا خَيْرَ فِيمَنْ لَا يَأْلَفُ وَلَا يُؤْلَفُ

Câbir (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:
“Mümin başkalarıyla güzel geçinir ve kendisiyle güzel geçinilir, başkalarıyla güzel geçinmeyen ve kendisiyle güzel geçinilemeyen kimsede hayır yoktur.”

(El-Câmiu's Sağîr, H. No: 9146)

4. Örnek mümin olmak

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
الْمُؤْمِنُ مِرْآةُ الْمُؤْمِنِ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: **"Mümin, müminin aynasıdır."**

(Ebû Dâvûd, 13/76, H. No: 4272)

5. Ayrımcılık

عَنْ مَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
مَنْ فَرَّقَ فَلَيْسَ مِنَّا

Ma'kil b. Yesâr (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Ayrımcılık yapan bizden değildir."**

(Mu'cemu'l Kebîr, H. No: 16925)

6. Birlik Őuuru

عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا

Ebû Mûsâ el-EŐ'arî (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) Şöyle buyurdu: **“Mümin, mümine karşı, parçaları birbirini kuvvetlendiren bina gibidir.”**

(Buhârî, 2/289, H. No: 459)

7. İyi olanı örnek almak

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ

İbn Ömer (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:

“Her kim, bir topluluğa benzerse o da onlardandır.”

(El-Câmiu's Sağîr, H. No: 8593)

8. Şükür etmek

عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ لَمْ يَشْكُرِ النَّاسَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ

Numân b. Beşîr (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“İnsanlara teşekkür etmeyen Allah'a da şükretmez.”**

(Tirmizî, 7/211, H. No: 1878)

9. Başkalarını da düşünmek

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ

Enes b. Mâlik (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: ***“Hiçbiriniz kendisi için istediğini
(mümin) kardeşi için de istemedikçe iman etmiş olamaz.”***

(Müslim, 1/49, H. No: 179)

10. Güzel ilişkiler kurmak

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
لَا تُمَارِ أَخَاكَ وَلَا تُمَارِحْهُ وَلَا تَعِدْهُ مَوْعِدَةً فَتُخْلِفْهُ

İbn Abbas (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"(Mümin) kardeşinle münakaşa etme, onun hoşuna gitmeyecek şakalar yapma ve ona yerine getirmeyeceğin bir söz verme."***

(El-Câmiu'l Kebîr, 7/273, H. No: 1918)





AİLE VE AKRABA İLİŞKİLERİ



11. Anne ve babaya itaat

عَنِ الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَيْكُمْ عُقُوقَ الْأُمَّهَاتِ

Mugîre b. Şu'be (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)
şöyle buyurdu: ***"Muhakkak Allah, analara (babalara)
isyan etmeyi haram kılmıştır."***

(Buhârî, 8/251, H. No: 2231)

12. Baba sözü dinlemek

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
طَاعَةُ اللَّهِ طَاعَةُ الْوَالِدِ وَ مَعْصِيَةُ اللَّهِ مَعْصِيَةُ الْوَالِدِ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: ***"Babaya itaat, Allah'a itaat;
babaya isyan, Allah'a isyandır."***

(El-Câmiu's Sağîr, H. No: 5245)

13. Akraba ilişkilerini sürdürmek

عَنْ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ أَنَّ النَّبِيَّ اللَّهَ ﷺ قَالَ:
لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَاطِعٌ

Cübeyr b. Mut'im (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"Akrabalarıyla ilişkiyi kesen cennete giremez."***

(Buhârî, Edebu'l Müfred, 2/18, H. No: 64)

14. Anne ve babayı hoşnut etmek

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: أَتَى رَجُلٌ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ:
يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي جِئْتُ أَبَايَ عَلَى الْهَجْرَةِ، وَتَرَكْتُ أَبَايَ
يَبْكِيَانِ؟ قَالَ: ارْجِعْ إِلَيْهِمَا فَأُضِحْهُمَا كَمَا أَبْكَيْتَهُمَا

Abdullah bin Amr (r.a.)'dan:

**“Bir adam Allah’ın resulü (s.a.v.)’e geldi ve ‘Ey Allah’ın
resulü, hicret etmek üzere sana biat etmeye geldim.**

Annemi ve babamı da (arkamda) ağlıyor olarak bıraktım.’ dedi.

Allah’ın resulü (s.a.v.) ona şöyle dedi: **‘Anana ve
babana dön, onları ağlattığın gibi her ikisini de güldür.’**

(Buhârî, Edebu’l Müfred, 1/13, H. No: 13)

15. Anne ve babaya iyi davranmak

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ:

جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَحَقُّ
النَّاسِ بِحُسْنِ صَحَابَتِي قَالَ أُمُّكَ قَالَ ثُمَّ مَنْ قَالَ ثُمَّ أُمُّكَ
قَالَ ثُمَّ مَنْ قَالَ ثُمَّ أُمُّكَ قَالَ ثُمَّ مَنْ قَالَ ثُمَّ أَبُوكَ

Ebû Hureyre (r.a.)’dan: Allah’ın resulü (s.a.v.)’e bir adam geldi ve *“Ey Allah’ın resulü! İyi davranılmaya en layık olan kimdir?”* diye sordu. Allah’ın resulü (s.a.v.): *“Annen!”* dedi. Adam *“Sonra kim?”* diye sordu, Allah’ın resulü (s.a.v.): *“Annen!”* dedi. Adam *“Sonra kim?”* diye sordu, Allah’ın resulü (s.a.v.): *“Annen!”* dedi. Adam *“Sonra kim?”* diye sordu, Allah’ın resulü (s.a.v.): *“Baban!”* dedi.

(Buhârî, Edebu’l Müfred, 1/5, H. No: 5)

16. Anne ve babaya iyi davranana dua

عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ عَنِ أَبِيهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ بَرَّ وَالِدَيْهِ طُوبَى لَهُ، زَادَ اللَّهُ فِي عُمْرِهِ

Sehl b. Muâz b. Enes (r.a.), babasından rivayet ediyor: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Ana ve babasına iyilik eden kimseye müjdeler olsun! Yüce Allah onun ömrünü artırsın!”***

(Buhârî, Edebu'l Müfred, 1/22, H. No: 22)

17. Küçüklere merhamet, büyüklere saygı

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا وَيُوقِّرْ كَبِيرَنَا

Enes b. Mâlik (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: ***“Küçüklerimize merhamet etmeyen
ve büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir.”***

(Tirmizî, 7/155, H. No: 1842)

18. Güzel terbiye

عَنْ عَمْرِو بْنِ سَعِيدِ بْنِ الْعَاصِ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نَحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ

Amr b. Saîd b. El-Âs (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Hiçbir baba, çocuğuna, güzel terbiyeden daha güzel bir hediye veremez.”**

(Tirmizî, 7/206, H. No: 1875)

19. Anne ve babayı ağlatmak

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
بُكَاءُ الْوَالِدَيْنِ مِنَ الْعُقُوقِ وَالْكَبَائِرِ

İbn Ömer (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Ana babayı ağlatmak, onlara isyan etmektir ve büyük günahlardandır.”***

(Buhârî, Edebu'l Müfred, 1/31, H. No: 31)

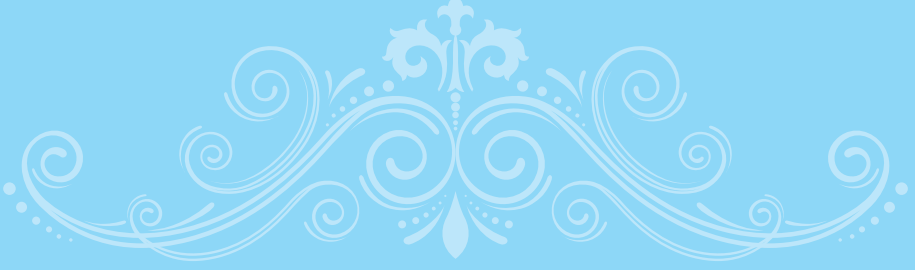
20. Baba dostlarını gözetmek

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:
إِنَّ أَبَرَ الْبِرِّ أَنْ يَصِلَ الرَّجُلُ أَهْلَ وُدِّ أَبِيهِ

İbn Ömer (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)'i şöyle derken işittim: ***“İyiliklerin en değerlisi, insanın babası öldükten sonra, baba dostunun ailesini kollayıp gözetmesidir.”***

(Tirmizî, 27/7, H. No: 2025)





İBADETLER, DUALAR, AMELLER



21. Kur'an okumak

عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ شَيْبَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
اقْرَأُوا الْقُرْآنَ وَاعْمَلُوا بِهِ

Abdurrahman b. Şibl (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Kur'an okuyunuz ve onunla amel ediniz."**

(El-Câmiu's Sağîr, H. No: 1338)

22. Tevbe

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
الَّتَائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ

Abdullah b. Mes'ûd (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)
şöyle buyurdu: ***"Günahından tevbe eden,
hiç günahı olmayan kimse gibi olur."***

(İbn Mâce, 12/301, H. No: 4240)

23. Namaz ve Kur'an

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
نَوِّرُوا مَنَازِلَكُمْ بِالصَّلَاةِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ

Enes b. Mâlik (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)
şöyle buyurdu: ***“Evlerinizi namaz kılarak
ve Kur'an okuyarak nurlandırınız.”***

(Beyhakî, 3/403, H. No: 1875)

24. Dua

عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
إِنَّ الدُّعَاءَ هُوَ الْعِبَادَةُ

Nu'mân b. Beşîr (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: **"Muhakkak dua ibadetin ta kendisidir."**

(İbn Mâce, 11/279, H. No: 3818)

25. Hac

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ حَجَّ لِلَّهِ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمٍ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"(Helal para ile riyasız) Allah'ın rızası için, kötü söz ve kötü iş yapmadan hac yapan kişi, anasından doğduğu günkü gibi günahları af olunup geriye döner."***

(El-Câmiu's Sağîr, H. No: 8626)

26. Cemaatle kılınan namaz

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

صَلَاةُ الْجُمَاعَةِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ الْفَدِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً

İbn Ömer (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:
***“Cemaatle kılınan namaz, yalnız başına kılınan namazdan
yirmiyedi defa daha faziletlidir.”***

(Müslim, 2/122, H. No: 1509)

27. Ramazan orucu

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Kim inanarak ve karşılığını da Allah'tan bekleyerek Ramazan orucunu tutarsa, geçmiş günahları bağışlanır.”***

(Buhârî, 1/67, H. No: 37)

28. Uzun ömür, güzel amel

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
خَيْرُ النَّاسِ مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَحَسُنَ عَمَلُهُ

Abdullah b. Büsr (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: ***“İnsanların en hayırlısı, ömrü uzun
ve ameli güzel olanıdır.”***

(El-Câmiu's Sağır, H. No: 4038)

29. Ezanla kamet arasında dua

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
الِدُّعَاءُ بَيْنَ الْأَذَانِ وَالْإِقَامَةِ مُسْتَجَابٌ فَادْعُوا

Enes b. Mâlik (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Ezanla kamet arasında yapılan dua makbuldür, dua ediniz.”***

(El-Câmiu's Sağîr, H. No: 4260)

30. Samimiyet ve ameller

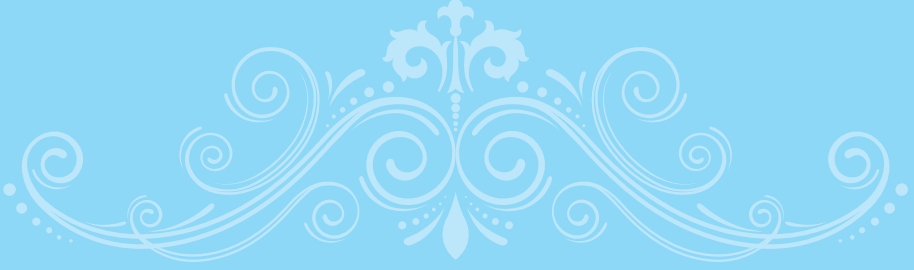
عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى
قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Allah sizin dış görünüşünüze ve mallarınıza bakmaz.**

Ancak kalplerinize ve amellerinize bakar."

(Müslim, 8/11, H. No: 6708)





GÜZEL AHLAK VE EDEP



31. Güzel ahlak

عَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
إِتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ وَأَتَّبِعِ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمَحُّهَا
وَخَالَقِ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ

Ebû Zer (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) bana şöyle buyurdu: ***“Nerede olursan ol, Allah'a karşı gelmekten sakın; yaptığın kötülüğün arkasından bir iyilik yap ki, bu onu yok etsin. İnsanlara güzel ahlakla davran.”***

(Tirmizî, 7/262, H. No: 1910)

32. Hayâ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
الْإِيمَانُ بِضْعٌ وَسِتُّونَ شُعْبَةً وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: **"İman altmış küsür şubedir,
hayâ (utanmak) da imanın bir şubesidir."**

(Buhârî, 1/13, H. No: 8)

33. Ahlaklı olmak

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
أَفْضَلُ الْمُؤْمِنِينَ أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا

İbn Ömer (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: ***“Müminlerin en faziletlisi
ahlak bakımından en güzel olanıdır.”***

(İbn Mâce, 2/1423, H. No: 4259)

34. Emenate dikkat, söze sadakat

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
لَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ، وَلَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ

Enes b. Mâlik (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Emanete dikkat etmeyenin, imanı tam olmaz.***

Sözünde durmayanın da dini tam olmaz.”

(Ahmed b. Hanbel, 24/481, H. No: 11935)

35. Güvenilir olmak

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ لَا يَأْمَنُ جَارَهُ بَوَائِقَهُ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"Komşusu kötülüklerinden emin olmayan kişi cennete giremez."***

(Ahmed b. Hanbel, 18/42, H. No: 8500)

36. Merhametli olmak

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ لَا يَرْحَمِ النَّاسَ لَا يَرْحَمُهُ اللَّهُ

Ebû Saîd el-Hudrî (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: ***“İnsanlara merhamet etmeyene
Allah merhamet etmez.”***

(El-Câmiu's Sağîr, H. No: 9091)

37. Yemek adabı

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْأَسَدِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
يَا غُلَامُ سَمِ اللَّهَ وَ كُلْ بِيَمِينِكَ وَ كُلْ مِمَّا يَلِيكَ

Abdullah b. Abdu'l Esed (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Ey çocuk! Yemek yerken Allah'ın adını an (besmele çek) ve sağ elinle önünden ye.”***

(Buhârî, 16/470, H. No: 4957)

38. Söz taşımak

عَنْ حُذَيْفَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ نَمَامٌ

Huzeyfe (r.a.)'dan: Allah'ın resülü (s.a.v.) şöyle buyurdu:

“Söz taşıyanlar cennete giremezler.”

(Müslim, 27/2154, H. No: 2022)

39. Hayra vesile olmak

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
الِدَّالُّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ

İbn Mes'ûd (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Hayra vesile olan, hayrı yapan gibidir."**

(El-Câmiu's Sağîr, H. No: 4246)

40. Yapıcı olmak

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
يَسِّرُوا وَلَا تَعَسِّرُوا بَشِّرُوا وَلَا تُنْفِرُوا

Enes b. Mâlik (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: ***“Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız.
Müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.”***

(Buhârî, 3/11, H. No: 69)





İLİM VE İSLAMİ EĞİTİM



41. İlim öğrenmek

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
الْحِكْمَةُ ضَالَّةُ الْمُؤْمِنِ حَيْثُ وَجَدَهَا أَخَذَهَا

Ebû Hureyre (r.a.)’dan: Allah’ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Hikmet (ilim) müminin kaybolmuş malıdır.**

Onu nerede bulursa alsın.”

(İbn Mâce, 12/205, H. No: 4159)

42. İlim ile meşgul olmak

عَنْ أَبِي بَكْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

أَعْدُ عَالِمًا أَوْ مُتَعَلِّمًا أَوْ مُسْتَمِعًا أَوْ مُحِبًّا وَلَا تَكُنِ الْخَامِسَةَ فَتَهْلِكَ

Ebû Bekre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:
***“Ya âlim, ya öğrenci, ya dinleyici veya ilmi (ve âlimi) seven ol;
beşinci olma, helak olursun.”***

(Beyhakî, 3/229, H. No: 1581)

43. İlim yolunda olmak

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ خَرَجَ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى يَرْجِعَ

Enes b. Mâlik (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Kim ki, ilim elde etmek için yola çıkarsa, dönünceye kadar Allah yolundadır.”***

(El-Câmiu's Sağîr, H. No: 8657)

44. İlim öğretme adabı

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ:
مَا أَنْتَ بِمُحَدِّثٍ قَوْمًا حَدِيثًا لَا تَبْلُغُهُ عُقُولُهُمْ إِلَّا كَانَ
لِبَعْضِهِمْ فِتْنَةٌ

Abdullah ibn Mes'ûd (r.a.)dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Sen bir cemaate akıllarının almayacağı bir şey söylersen mutlaka bu, bir kısmına fitne olur.”***

(Müslim, Mukaddime, H. No: 14)

45. Cennete giden yol

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَا مِنْ رَجُلٍ يَسْأَلُكَ طَرِيقًا يَطْلُبُ فِيهِ عِلْمًا إِلَّا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ
بِهِ طَرِيقَ الْجَنَّةِ وَمَنْ أَبْطَأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسَبُهُ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"Her kim ilim arayarak bir yola girerse, Allah da ona, cennete ulaştırarak yolu kolaylaştırır."***

(Ebû Dâvûd, 26/3, H. No: 3643)

46. Günahlara kefarete olarak ilim

عَنْ سَخْبَرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ كَانَ كَفَّارَةً لِمَا مَضَى

Sahbere (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Kim ilim talep ederse, bu işi, geçmişteki günahlarına kefarete olur.”**

(Tirmizî, 41/2, H. No: 2572)

47. Öğrenmek ve öğretmek

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ وَالْفَرَائِضَ وَعَلِّمُوا النَّاسَ فَإِنِّي مَقْبُوضٌ

Ebû Hureyre (r.a.)’dan: Allah’ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Farzları ve Kur’an’ı öğrenin ve halka da öğretin; çünkü benim ruhum kabzedilecek ve ben aranızdan gideceğim.”**

(Tirmizî, 29/2, H. No: 2017)

48. Âlimin gücü

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: فَعِيَهُ أَشَدُّ عَلَى
الشَّيْطَانِ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ

İbn Abbas (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)
şöyle buyurdu: ***"Bir âlim, şeytan karşısında,
ibadet eden bin cahilden daha güçlüdür."***

(Tirmizî, 41/19, H. No: 2635)

49. Faydalı ilmi yaymak

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

مَنْ سِئِلَ عَنْ عِلْمٍ فَكَتَمَهُ أَجَمَهُ اللَّهُ بِلِجَامٍ مِنْ نَارٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

Ebû Hureyre (r.a.)’dan: Allah’ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:

“Bildiği ilim kendisine sorulduğunda onu gizleyen kişinin ağzına Allah kıyamet günü ateşten bir gem vurur.”

(Ebû Dâvûd, 26/18, H. No: 3658)

50. Anlaşılır olmak

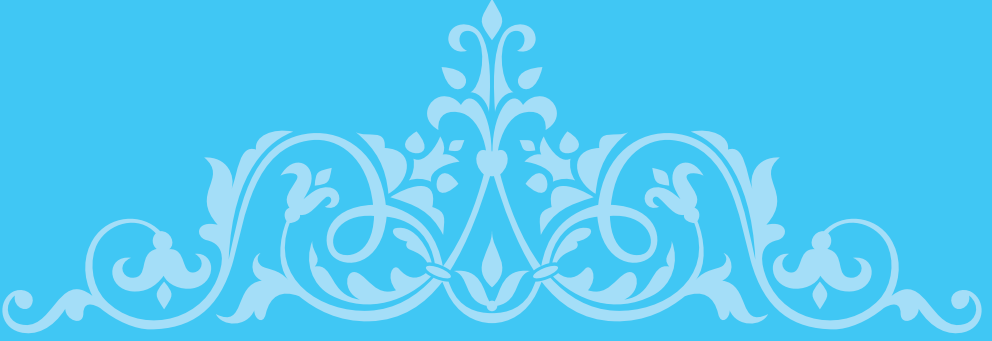
عَنْ عَلِيٍّ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
حَدِّثُوا النَّاسَ بِمَا يَعْرِفُونَ أَكْثَبُونَ أَنْ يَكْذِبَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ

H. Ali (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:

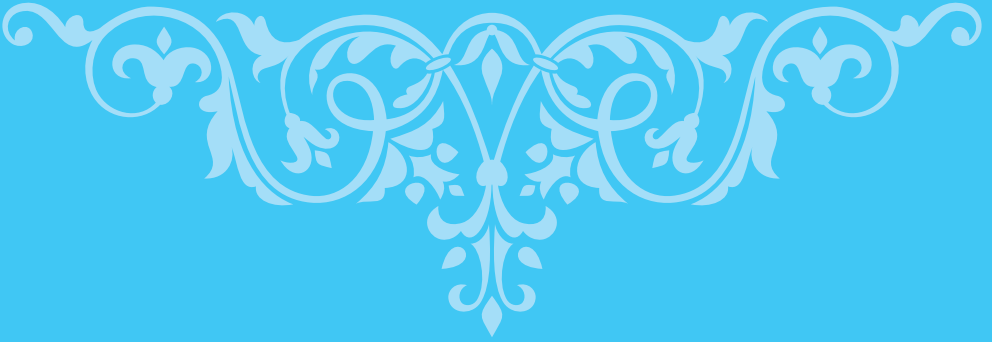
***“İnsanlara anlayacakları şeyleri anlatın. Allah ve
resulünün yalanlanması ister misiniz?”***

(Buhârî, 3/49, H. No: 127)

2. BÖLÜM



TOPLUMSAL İLİŞKİLER



1. Kırıcı olmamak

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
لَا تُتَمَارِ أَخَاكَ وَلَا تُمَارِزْهُ وَلَا تَعِدْهُ مَوْعِدَةً فَتُخْلِفَهُ

Abdullah ibn Abbas (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“(Din) kardeşinle tartışmaya girişme.***

Onunla kırıcı şekilde şakalaşma.

Ona yerine getiremeyeceğin sözü verme.”

(Tirmizî, 7/273, H. No: 1918)

2. Asabiyet

عَنْ وَائِلَةَ بْنِ الْأَسْقَعِ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ:
مَا الْعَصَبِيَّةُ؟ قَالَ: أَنْ تُعِينَ قَوْمَكَ عَلَى الظُّلْمِ

Vâsile ibnu'l-Eska' (r.a)'dan: "Allah'ın resulü (s.a.v.)'e:

'Ey Allah'ın resulü! Asabiyet nedir?' diye sordum.

Resûlullah (s.a.v.) de: **'Zulümde kavmine yardım etmendir.'** diye cevap verdi."

(Ebû Dâvûd, 43/347, H. No: 5119)

3. Kin ve düşmanlığı yok etmek

عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي مُسْلِمٍ الْخُرَاسَانِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
تَصَافَحُوا يَذْهَبِ الْغِلُّ وَتَهَادَوْا تَحَابُّوا وَتَذْهَبِ الشَّحْنَاءُ

Atâ' b. Müslim el-Horâsânî (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)
şöyle buyurdu: *"Musafaha ediniz ki (aranızdaki) kin gitsin.*

*Birbirinize hediye verin ve birbirinizi sevin ki
aranızdaki düşmanlık gitsin."*

(İmam Mâlik, Muvattâ, 47/16, H. No: 1651)

4. Güvenilir olma özelliği

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ . وَالْمُؤْمِنُ

مَنْ أَمِنَهُ النَّاسُ عَلَى دِمَائِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ

Ebû Hureyre (r.a)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır: ***“Müslüman, diğer Müslümanların elinden ve dilinden zarar görmediği kimsedir. Mümin de, insanların, kanları ve malları hususunda kendisinden emin olduğu kimsedir.”***

(Tirmizî, 40/12, H. No: 2627)

5. Cemaatin önemi

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
إِنَّ اللَّهَ لَا يَجْمَعُ أُمَّتِي عَلَى ضَلَالَةٍ وَيَدُ اللَّهُ مَعَ الْجَمَاعَةِ وَمَنْ
شَدَّ شَدًّا إِلَى النَّارِ

Abdullah ibn Ömer (r.a.)’dan: Allah’ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır: **“Allah benim ümmetimi, sapıklık üzerine bir araya getirmeyecektir. Allah’ın yardımı, (İslam) cemaatiyle birliktedir. Kim İslam cemaatinden ayrılırsa cehenneme ayrılmış olur.”**

(Tirmizî, 33/7, H. No: 2167)

6. Misafire ikramda bulunmak

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ وَمَنْ كَانَ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Allah’a ve ahiret gününe iman eden kimse, misafirine ikramda bulunsun. Yine Allah’a ve ahiret gününe iman eden kimse ise, ya hayır söylesin ya da sussun.”***

(Buhârî, 78/49, H. No: 6018)

7. Hastayı ve din kardeşini ziyaret

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ عَادَ مَرِيضًا أَوْ زَارَ أَخَاهُ فِي اللَّهِ، نَادَاهُ مُنَادٍ: أَنْ طِبْتَ
وَطَابَ مَمَشَاكَ وَتَبَوَّأْتَ مِنَ الْجَنَّةِ مَنْزِلًا

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Bir kimse bir hastayı ziyaret eder ya da bir (din) kardeşini Allah rızası için ziyaret ederse bir münadi (melek): 'Ne iyi ettin. Attığın adımlar hayırlı olsun. Cennetteki yerin güzel olsun!' diye seslenir."**

(Tirmizî, 27/64, H. No:2008)

8. İyiliği emir, kötülükten men

عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَأْمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

أَوْ لَيُوشِكَنَّ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عِقَابًا مِنْهُ ثُمَّ تَدْعُونَهُ فَلَا

يَسْتَجَابُ لَكُمْ

Huzeyfe ibnu'l-Yemânî (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki, mutlak surette (insanlara) iyilikleri emredecek ve kötülüklerden alıkoyacaksınız. Böyle yapmazsanız Allah size mutlaka bir ceza gönderir. O zaman O'na dua edersiniz de duanız kabul olunmaz.”**

(Tirmizî, 33/9, H. No: 2095)

9. Kıymeti bilinesi beş şey

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِرَجُلٍ وَهُوَ يَعِظُهُ:

إِغْتَنِمْ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ: شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ وَصِحَّتَكَ

قَبْلَ سَقَمِكَ وَغِنَاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ وَفَرَاغَكَ قَبْلَ شُغْلِكَ

وَحَيَاتِكَ قَبْلَ مَوْتِكَ

İbn Abbas (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.), birine vaaz ederek şöyle buyurdu: **"Beş şey gelmeden evvel, beş şeyin kıymetini bil!**

İhtiyarlık gelmeden önce gençliğin, ölüm gelmeden önce

hayatın, meşguliyet gelmeden önce boş vaktin,

hastalık gelmeden önce sağlığın,

fakirlik gelmeden önce zenginliğin."

(Beyhakî, 12/476, H. No: 9767)

10. Hakka yardımcı topluluk

عَنْ ثَوْبَانَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ

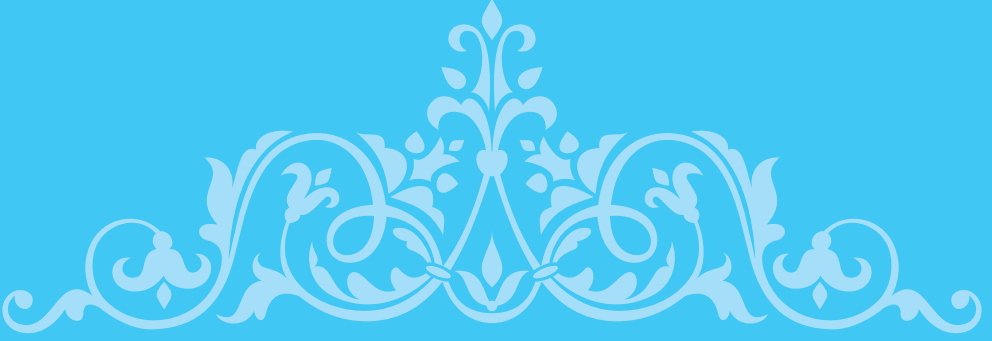
خَذَلَهُمْ حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَذَلِكَ

Sevbân (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:

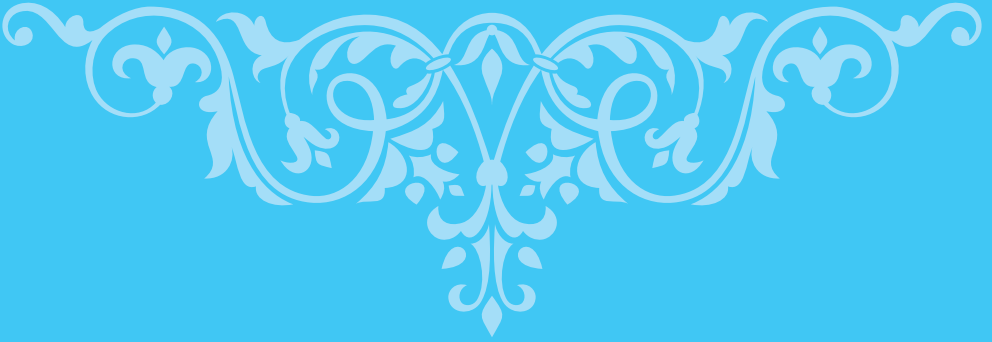
“Ümmetinden bir topluluk, hakka yardımcı olmakta devam edecektir. Onlara muhalefette bulunanlar zarar veremeyecektir. Nihayet Allah'ın emri, onlar bu hâldeyken gelecektir.”

(Müslim, 6/25, H. No: 5059)





AİLE VE AKRABA İLİŞKİLERİ



11. Aileye iyi davranmak

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِنَّ مِنْ أَكْمَلِ الْمُؤْمِنِينَ إِيْمَانًا أَحْسَنَهُمْ خُلُقًا وَأَلْطَفُهُمْ بِأَهْلِهِ

ÂiŖe (r.anhâ)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) Ŗöyle buyurdu:
***“Müminlerin iman yönünden en mükemmel olanı,
ahlak bakımından en güzel olanı ile ailesine iyi davrananıdır.”***

(Tirmizî, 40/6, H. No: 2612)

12. Anne ve babanın duası

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ:
ثَلَاثُ دَعَوَاتٍ مُسْتَجَابَاتٌ لَا شَكَّ فِيهِنَّ دَعْوَةُ الْوَالِدِ
وَدَعْوَةُ الْمُسَافِرِ وَدَعْوَةُ الْمَظْلُومِ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü şöyle buyurdu:

“Allah'ın kabul ettiği üç dua vardır.

Onların kabul olunacağında hiç şüphe yoktur:

Mazlumun duası, misafirin duası,

anne ve babanın çocuklarına yaptığı dua.”

(Ebû Dâvûd, 5/364, H. No: 1313)

13. Selamın bereketi

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
يَا بُنَيَّ! إِذَا دَخَلْتَ عَلَى أَهْلِكَ فَسَلِّمْ يَكُنْ بَرَكَةً عَلَيْكَ
وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِكَ

Enes b. Mâlik (r.a.)’dan: Allah’ın resulü (s.a.v.) şöyle dedi:

“Çocuğum! Ailenin yanına girdiğın zaman selam ver.

Bu, hem senin için ve hem de ev halkın için bereket olur.”

(Tirmizî, 42/10, H. No: 2698)

14. Babanın evladı üzerindeki hakkı

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

لَا يَجْزِي وَلَدٌ وَالِدًا إِلَّا أَنْ يَجِدَهُ مَمْلُوكًا فَيَشْتَرِيَهُ فَيُعْتِقَهُ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"Hiçbir evlat, babasının hakkını, bir istisna durumu dışında ödeyemez. O durum da şudur:***

Babasını köle olarak bulur, satın alır ve azat eder."

(Müslim, 20/25, H. No: 2779)

15. Babanın kıymeti

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:

الْوَالِدُ أَوْ سَطْرُ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ فَإِنْ شِئْتَ فَأَضِعْ ذَلِكَ الْبَابَ أَوْ احْفَظْهُ

Ebu'd-Derdâ (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: ***"Baba cennetin orta kapısıdır.***

Dilersen bu kapıyı terk et, dilersen muhafaza et."

(Tirmizî, 27/3, H. No: 1822)

16. Sıla-i rahim

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُبْسَطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ وَأَنْ يُنْسَأَ لَهُ فِي أَثَرِهِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)'in şöyle dediğini işittim: ***“Kim, rızkının Allah tarafından genişletilmesini, ecelinin uzatılmasını isterse sıla-i rahim yapsın.”***

(Buhârî, 78/12, H. No: 5639)

17. Akrabaya verilen sadaka

عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
الصَّدَقَةُ عَلَى الْمِسْكِينِ صَدَقَةٌ وَهِيَ عَلَى ذِي الرَّحِمِ
ثِنْتَانِ صَدَقَةٌ وَصَلَةٌ

Selmân b. Âmir'den: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Yoksullara verilen sadakada bir sadaka sevabı vardır, akrabaya verilen sadakada ise iki sevap vardır.”**

(Tirmizî, 7/658, H. No: 594)

18. Akraba ile ilişkiyi sürdürmek

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو: عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
لَيْسَ الْوَاصِلُ بِالْمُكَافِي وَلَكِنَّ الْوَاصِلَ الَّذِي إِذَا قُطِعَتْ
رَحْمُهُ وَصَلَهَا

Abdullah b. Amr (r.a.)’dan: Allah’ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Akraba ile ilişkiyi karşılıklı olarak sürdüren gerçekten ilişkiyi sürdüren demek değildir. Asıl ilişkiyi sürdüren, akrabalık ilişkisi kesildiği (karşılık bulmadığı) hâlde bunu sürdüren kimsedir.”**

(Buhârî, 78/15, H. No: 5532)

19. Akrabayı ziyaret

عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيِّ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
تَعْبُدُ اللَّهَ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ
وَتَصِلُ الرَّحِمَ ذَرْهَا

Ebû Eyyûb el-Ensârî (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmadan ibadet et, namazı dosdoğru kıl, zekâtı ver, Beyt'i haccet, ramazan orucunu tut ve sila-i rahimde (akrabayı ziyarette) bulun."***

(Buhârî, 24/2, H. No: 5524)

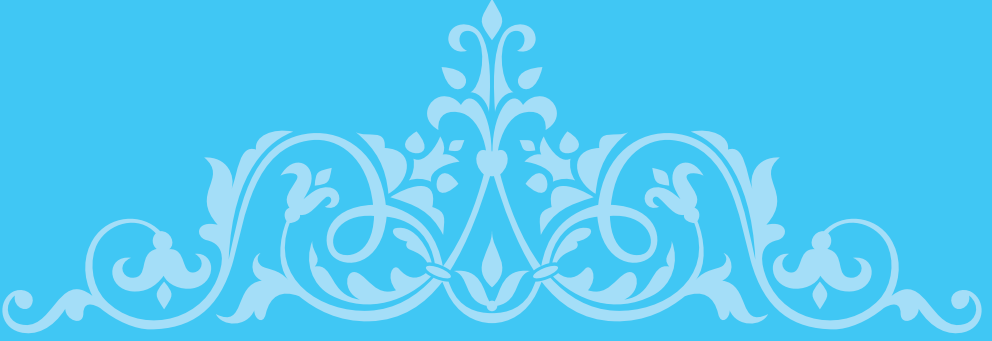
20. Akrabayı gözetmek

عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:
قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَنَا اللَّهُ وَأَنَا الرَّحْمَنُ خَلَقْتُ الرَّحِمَ
وَشَقَقْتُ لَهَا مِنْ إِسْمِي فَمَنْ وَصَلَهَا وَصَلْتَهُ وَمَنْ قَطَعَهَا بَتَّئْتُهُ

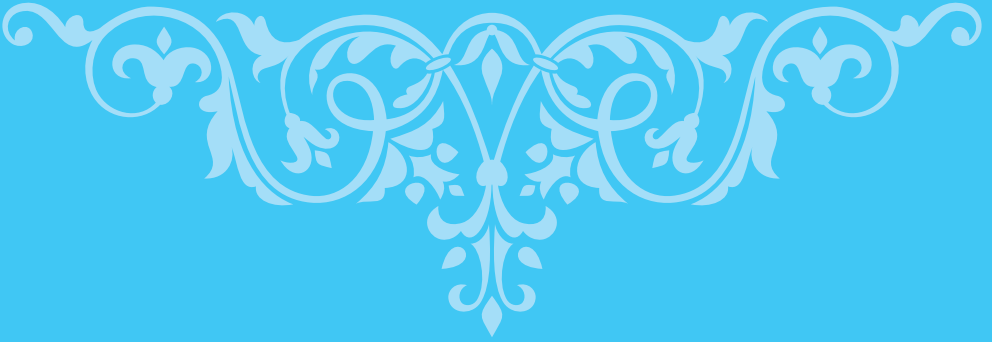
Abdurrahman b. Avf (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)'in şöyle dediğini işittim: *“Şanı yüce ve mukaddes olan Allah şöyle buyurdu: ‘Ben Rahmân’ım, akrabalığı yarattım ve ona kendi ismimden bir isim (rahîm) verdim. Kim onu gözetirse ben de onu gözetirim; kim onla ilişkisini keserse ben de ondan rahmetimi keserim.”*

(Tirmizî, 27/9, H. No: 1830)





İBADETLER, DUALAR, AMELLER



21. Dua etme adabı

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: **أَدْعُوا اللَّهَ! وَأَنْتُمْ مُوقِنُونَ بِالْإِجَابَةِ. وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَجِيبُ دُعَاءَ مَنْ قَلْبٌ غَافِلٌ لَاهٍ**

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Allah'a, kabul edileceğini kesin bir şekilde bilerek dua edin. Biliniz ki, Allah, ciddiyetsiz ve umursamaz bir kalple yapılan duayı kabul etmez.”**

(Tirmizî, 48/66, H. No: 3479)

22. Oruçlunun tavrı

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِذَا أَصْبَحَ أَحَدُكُمْ يَوْمًا صَائِمًا فَلَا يَرْفُثْ وَلَا يَجْهَلْ فَإِنْ امْرُؤٌ
شَاتَمَهُ أَوْ قَاتَلَهُ فَلْيَقُلْ إِنْ صَائِمٌ إِنْ صَائِمٌ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Biriniz bir gün oruçlu olarak sabahlarsa kötü söz söylemesin ve cahillik etmesin. Şayet biri kendisine söver veya sataşırsa: ‘Ben oruçluyum, ben oruçluyum.’ deyiversin.”**

(Müslim, 6/13, H. No: 1941)

23. Nefsin terbiyesi

عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ
وَالْعَاجِزُ مَنْ اتَّبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ الْأَمَانِيَّ

Şeddâd b. Evs (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Akıllı kimse, nefsinin terbiye edip, ölümden sonraki hayat için çalışan kimsedir. Aciz de nefsinin arzularına uyup, Allah'tan af temenni eden kişidir."**

(Tirmizî, 8/499, H. No: 2383)

24. Salavat getirmek

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
أَوْلَى النَّاسِ بِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَكْثَرُهُمْ عَلَى صَلَاةٍ

Abdullah b. Mes'ud (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Kıyamet gününde benim şefaatiime en çok layık olan, bana en çok salavat getirendir."**

(Tirmizî, 2/305, H. No: 446)

25. Yasaklardan sakınmak

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: قَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ:
أَيُّ الْهَجْرَةِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: أَنْ تَهْجُرَ مَا كَرِهَ رَبُّكَ عَزَّ وَجَلَّ

Abdullah ibn Amr (r.a.)'dan: "Bir adam, Allah'ın resulü (s.a.v.)'e: '*Ey Allah'ın resulü! Hangi hicret daha faziletlidir?*' dedi. Resûlullah (s.a.v.): '*Allah'ın yasakladığı şey(ler)i terk etmelidir.*' buyurdu."

(Nesâî, 39/12, H. No: 4095)

26. Abdestin temizleyiciliği

عَنْ عُمَانَ بْنِ عَفَّانَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ تَوَضَّأَ
فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ ، خَرَجَتْ خَطَايَاهُ مِنْ جَسَدِهِ حَتَّى تَخْرُجَ
مِنْ تَحْتِ أَظْفَارِهِ

Osmân b. Affân (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle
buyurdu: ***“Kim abdest alıp da bunu güzel bir şekilde
yaparsa vücudundan günahları çıkar.
Hatta tırnaklarının altından bile çıkar.”***

(Müslim, 2/33, H. No: 245)

27. Bağışlanma metodu

عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:
مَا مِنْ عَبْدٍ يُذْنِبُ ذَنْبًا فَيُحْسِنُ الطُّهُورَ ثُمَّ يَقُومُ فَيُصَلِّي
رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ يَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ

Ali b. Ebî Tâlib (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)'i
şöyle derken işittim: ***“Bir kimse bir günah işler de sonra
güzelce bir biçimde abdest alır, sonra kalkıp iki rekât namaz
kılar ve Allah'tan bağışlanma dilerse,
Allah o kimseyi mutlaka bağışlar.”***

(Ebû Dâvûd, 8/26, H. No: 1521)

28. Umre ve hac

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
الْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كَفَّارَةٌ لِمَا بَيْنَهُمَا وَالْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ
لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةُ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Umre, kendisi ile öbür umre arasında işlenen (küçük) günahlara kefarettir. (Riya ve günah karışmamış) mebrur haccın ise mükâfatı cennetten başka bir şey değildir.”**

(Buhârî, 6/274, H. No: 1650)

29. Ağaç dikmek

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ طَيْرٌ
أَوْ إِنْسَانٌ أَوْ بَيْمَةٌ إِلَّا كَانَ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ

Enes b. Mâlik (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Bir Müslümanın diktiği ağaçtan veya ektiği ekinden insan, hayvan ve kuşların yedikleri şeyler, o Müslüman için birer sadakadır.”***

(Buhârî, 8/118, H. No: 2152)

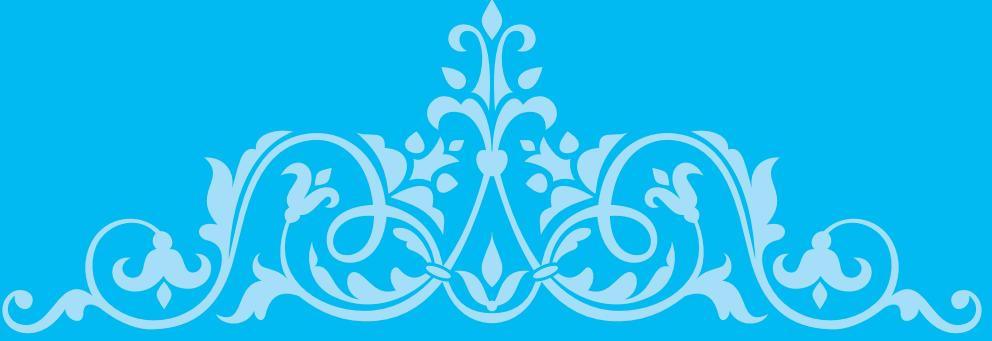
25. İstiğfar

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
مَنْ لَزِمَ الْإِسْتِغْفَارَ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْ كُلِّ ضِيقٍ مَخْرَجًا وَمِنْ
كُلِّ هَمٍّ فَرَجًا وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ

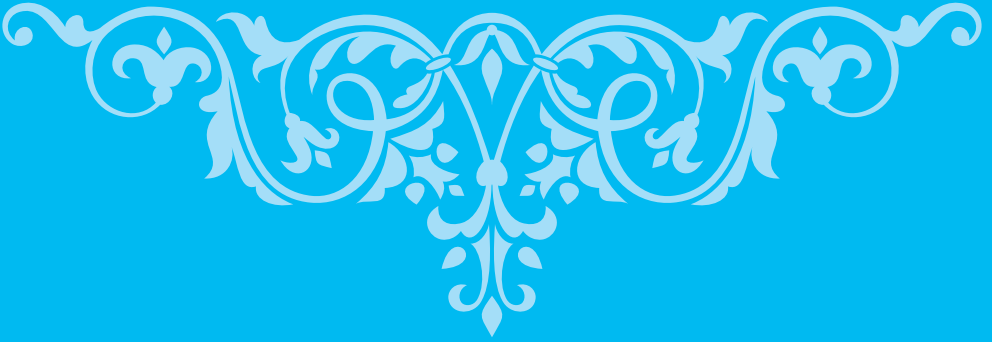
İbn Abbas (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Kim istiğfara devam ederse, Allah onun için her darlıktan bir çıkış yolu, her sıkıntıdan bir genişlik çaresi yaratır ve onu ummadığı yerlerden rızıklandırır.”***

(Ebû Dâvûd, 4/314, H. No: 1297)





GÜZEL AHLAK VE EDEP



31. Söz taşımak

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
أَلَا أُتَّبِعُكُمْ مَا الْعَضَّةُ هِيَ النَّمِيمَةُ الْقَالَةُ بَيْنَ النَّاسِ

Abdullah ibn Mes'ûd (r.a.)'dan: Allah'ın resülü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"Haramlığı çok şiddetli olan çirkin işin ne olduğunu size haber vereyim mi? O, insanlar arasında koğuculuktur, söz taşıyıp yaymaktır."***

(Müslim, 45/102, H. No: 4718)

32. Açgözlülük

عَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

لَوْ كَانَ لِابْنِ آدَمَ وَادِيَانِ مِنْ مَالٍ لَا بُتْغَىٰ وَادِيَا ثَالِثًا وَلَا
يَمْلَأُ جَوْفَ ابْنِ آدَمَ إِلَّا التُّرَابُ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَنْ تَابَ

Enes (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:
**“Âdemoğlunun iki vadi dolusu malı olsa, üçüncü bir
vadi daha isterdi. Âdemoğlunun karnını topraktan
başka bir şey dolduramaz. Ama Allah,
tevbe eden kimsenin tevbesini kabul eder.”**

(Müslim, 3/99, H. No: 2462)

33. Kendine hâkim olmak

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرَعَةِ إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي
يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"Pehlivan kuvvetli kimse değildir. Kuvvetli ancak kızgınlık anında kendini tutan kimsedir."***

(Buhârî, 19/72, H. No: 5649)

34. Hiddetin ilacı abdest

عَنْ عَطِيَّةِ السَّعْدِيِّ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِنَّ الْغَضَبَ مِنَ الشَّيْطَانِ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ خُلِقَ مِنَ النَّارِ وَإِنَّمَا
تُطْفَأُ النَّارُ بِالْمَاءِ فَإِذَا غَضِبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَتَوَضَّأْ

Atiyye es-Sâdî (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Hiddet şeytanın (vesvesesindedir). Şeytan da ateşten yaratılmıştır. Ateş ise ancak su ile söndürülür. Bunun için sizden biriniz hiddetlendiğinde abdest alsın."**

(Ebû Dâvûd, 12/403, H. No: 4152)

35. Dile hâkim olmak

عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ:
مَا النَّجَاةُ؟ قَالَ: اِمْلِكْ عَلَيْكَ لِسَانَكَ وَلْيَسَعَكَ بَيْتُكَ
وَابْنُكَ عَلَى خَطِيئَتِكَ

Ukbe ibn Âmir (r.a.)'dan: *“Yâ Resûlullah! Kurtuluş nedir?”*
dedim, Allah'ın resulü buyurdu ki: *‘Diline hâkim ol,
evin sana dar gelmesin ve hataların için ağla!’*

(Tirmizî, 4/605, H. No: 2406)

36. Gerçek Müslüman ve muhacir

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:
الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ
وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا هَيَّأَ اللَّهُ عَنْهُ

Abdullah ibn Amr (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“(Gerçek) Müslüman, Müslümanların (onun) elinden ve dilinden emin olduğu kimsedir. Gerçek muhacir de, Allah'ın yasakladığı şey(ler)den kaçınan kimsedir.”**

(Buhârî, 2/3, H. No: 9)

37. Şüpheli şeylerden kaçınmak

عَنْ حَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ قَالَ: حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ:
دَعْ مَا يَرِيْبُكَ إِلَى مَا لَا يَرِيْبُكَ فَإِنَّ الصِّدْقَ طَمَأْنِيْنَةٌ
وَإِنَّ الْكَذِبَ رِيْبَةٌ

Hasan b. Ali (r.a.)'dan: "Resûlullah (s.a.v.)'den şunu ezberledim: **'Şüpheye düşüren şeyleri bırak. Şüpheye düşürmeyen şeylere bak. Çünkü doğruluk, gönül rahatlığıdır. Yalan ise şüpheden ibarettir.'**"

(Tirmizî, 37/60, H. No: 2518)

38. Harama bakmak

عَنْ بُرَيْدَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لِعَلِيِّ:

يَا عَلِيُّ لَا تُتَّبِعِ النَّظْرَةَ النَّظْرَةَ فَإِنَّ لَكَ الْأُولَىٰ وَلَيْسَتْ لَكَ الْآخِرَةُ

Büreyde (r.a.)’dan: “Resûlullah (s.a.v.), Ali’ye buyurdu: **‘Ey Ali! Bir bakışa (diğer bir) bakışı daha katma. Çünkü ilk bakış, senin için (affedilmiş)tir. Son(raki) bakış ise senin için (bağışlanma sebebi) değildir.’”**

(Ebû Dâvûd, 12/42, H. No: 2149)

39. Yumuşak huyluluk

عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

مَنْ حُرِّمَ الرَّفْقَ حُرِّمَ الْخَيْرَ أَوْ مَنْ يُحْرَمُ الرَّفْقَ يُحْرَمُ الْخَيْرَ

Cerîr b. Abdillâh (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Yumuşak huyluluktan mahrum kalan, hayırdan da mahrum kalır.”***

(Müslim, 45/74, H. No: 6765)

40. Müminin hâli

عَنْ صُهَيْبٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ وَلَيْسَ ذَالِكَ لِأَحَدٍ

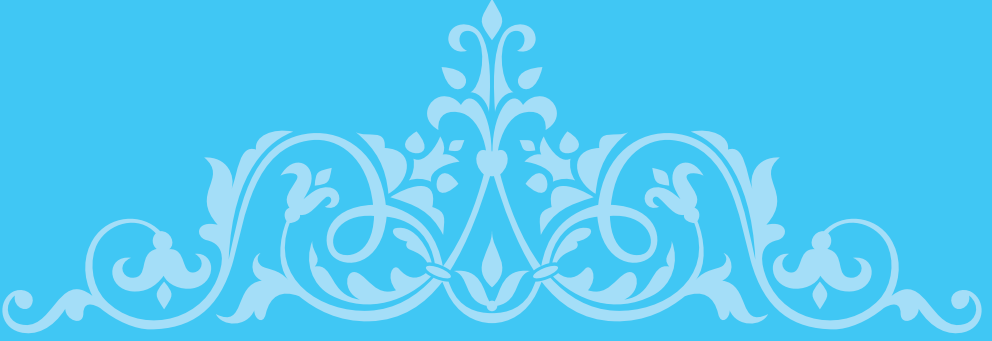
إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءٌ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ وَإِنْ

أَصَابَتْهُ ضَرَّاءٌ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ

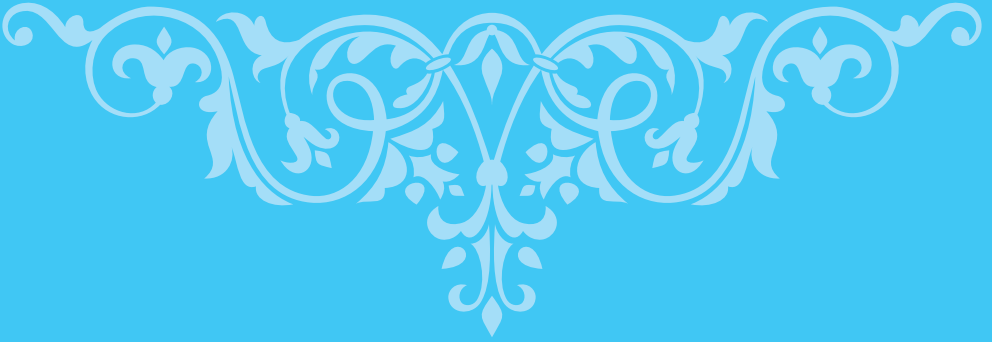
Suheyb (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Müminin başka hiç kimsede bulunmayan ilginç bir hâli vardır; onun her işi hayırdır. Eğer bir genişliğe (nimete) kavuşursa şükreder ve bu onun için bir hayır olur. Eğer bir darlığa (musibete) uğrarsa sabreder ve bu da onun için bir hayır olur.”**

(Buhârî, 14/280, H. No: 5318)





İLİM VE İSLAMİ EĞİTİM



41. İslami ilim tahsili

عَنِ الْحَسَنِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ جَاءَهُ الْمَوْتُ وَهُوَ يَطْلُبُ الْعِلْمَ لِيُحْيِيَ بِهِ الْإِسْلَامَ
فَبَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّبِيِّينَ دَرَجَةٌ

Hasan (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:
“Bir kimseye; İslam dinini ihya etmek için ilim tahsil ederken ölüm gelse, onunla nebiler arasında bir derece fark kalır.”

(Dârimî, 1/397, H. No: 362)

42. Faydalı ilim

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

اللَّهُمَّ انْفَعْنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي وَعَلِّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي وَزِدْنِي عِلْمًا

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ وَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ حَالِ أَهْلِ النَّارِ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle dua ederdi: ***“Allah'ım! Bana öğrettiğin ilimden beni yararlandır, bana yarayacak olan ilmi bana öğret ve benim ilmimi artır.***

Her hâl üzere Allah'a hamd olsun! Cehennem ehlinin hâlinden Allah'a sığınırım.”

(Tirmizî, 12/26, H. No: 3523)

43. Hadis ezberlemek

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ حَفِظَ عَلَيَّ أُمَّتِي أَرْبَعِينَ حَدِيثًا مِنْ أَمْرِ دِينِهَا بَعَثَهُ اللَّهُ فِي
زُمرَةِ الْفُقَهَاءِ وَالْعُلَمَاءِ وَكُنْتُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامِ شَافِعًا وَشَهِيدًا

Ebû Saîd el Hudrî (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Ümmetimden her kim, din işleri ile ilgili olarak kırk hadis ezberler (ve amel eder)se, Allah Teâlâ onu âlimler ve fakihlerle beraber haşreder. Ben de kıyamet günü ona şefaathçi ve onun lehinde şahit olurum.”**

(İbnü'l Cevzî, 1/121, H. No: 167)

44. Kur'an eğitimi

عَنْ عَلِيٍّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

أَدَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ حُبِّ نَبِيِّكُمْ وَحُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ فَإِنَّ حَمَلَةَ الْقُرْآنِ فِي ظِلِّ اللَّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ مَعَ أَنْبِيَائِهِ وَأَصْفِيَائِهِ

Ali (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Evladınızı, şu üç hasleti işlemek üzere terbiye edip yetiştiriniz: Peygamber (s.a.v.)'i sevmek, ehl-i beytini sevmek ve bir de Kur'an'ı okuyup ezberlemek üzere. Çünkü onu ezberleyip yaşayanlar; Allah'ın ilahî hükümlerinin gölgesinden başka hiçbir gölgenin bulunmadığı günde, Allah'ın peygamberleri ve seçkin kulları ile beraber bu hükümlerinin gölgesinde olacaklardır.”**

(Süyutî, el-Câmiu'l Kebîr, 1/1251, H. No: 924)

45. Kur'an'dan ders almak

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: عَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:

مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ تَعَالَى يَتْلُونَ كِتَابَ
اللَّهِ وَيَتَدَارَسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَغَشِيَتْهُمْ
الرَّحْمَةُ وَحَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü şöyle buyurdu:
*"Bir grup, Kitâbullah'ı okuyup ondan ders almak üzere
Allah'ın evlerinden birinde bir araya gelecek olsalar, mutlaka
üzerlerine sekînet iner ve onları Allah'ın rahmeti bürür.
Melekler de kanatlarıyla sararlar. Allah, onları,
yanında bulunan yüce cemaatte anar."*

(Ebû Dâvûd, 2/349, H. No: 1455)

46. Hadis aktarmak

عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
نَصَرَ اللَّهُ امْرَأً سَمِعَ مَقَالَتِي فَوَعَاَهَا وَحَفِظَهَا وَبَلَّغَهَا فَرُبَّ
حَامِلٍ فَقِيهِ إِلَى مَنْ هُوَ أَفْقَهُ مِنْهُ

Zeyd b. Sâbit (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Allah bizden herhangi bir şeyi işiten ve işittiği gibi tebliğ edip başkalarına aktaran kişinin yüzünü ak etsin. Çünkü tebliğ edilen kişi benden işiterek tebliğ edenden daha anlayışlı ve kavrayışlı olabilir.”***

(İbn Mâce, 1/267, H. No: 226)

47. Hayrı öğretmenin önemi

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ الْبَاهِلِيِّ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ وَأَهْلَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ حَتَّى النَّمْلَةَ
فِي جُحْرِهَا وَحَتَّى الْحُوتَ لِيُصَلُّوا عَلَيَّ مُعَلِّمِ النَّاسِ الْخَيْرِ

Ebû Umâme (r.a.)’dan: Allah’ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: *“Yüce Allah, melekleri, göklerde bulunanlar ve yuvasındaki karıncaya, denizdeki balıklara varıncaya kadar yerde bulunanlar, insanlara hayrı öğretene af duasında bulunurlar.”*

(Tirmizî, 41/41, H. No: 2685)

48. Kendisine gıpta edilen âlim

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ:

لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَسَلِطَ عَلَيْهِ هَلَكَتِهِ

فِي الْحَقِّ وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْحِكْمَةَ فَهُوَ يَقْضِي بِهَا وَيَعْلَمُهَا

Abdullah ibn Mes'ûd (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Yalnız şu iki kimseye gıpta edilir: Allah'ın kendisine ihsan ettiği malı hak yolunda harcayıp tüketen kimse ve Allah'ın kendisine verdiği ilimle yerli yerince hükmeden ve onu başkalarına da öğreten kimse.”***

(Buhârî, 3/15, H. No: 71)

49. İlim öğrenen ve öğreten

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:
أَلَا إِنَّ الدُّنْيَا مَلْعُونَةٌ مَلْعُونَةٌ مَلْعُونَةٌ مَا فِيهَا إِلَّا ذِكْرُ اللَّهِ وَمَا وَالَاهُ
وَعَالِمٌ أَوْ مُتَعَلِّمٌ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Dünya ve onun içinde olan şeyler değersizdir. Sadece Allah'ı zikretmek ve O'na yaklaştıran şeylerle, ilim öğreten âlim ve öğrenmek isteyen öğrenci bundan müstesnadır.”***

(Tirmizî, 36/14, H. No: 2244)

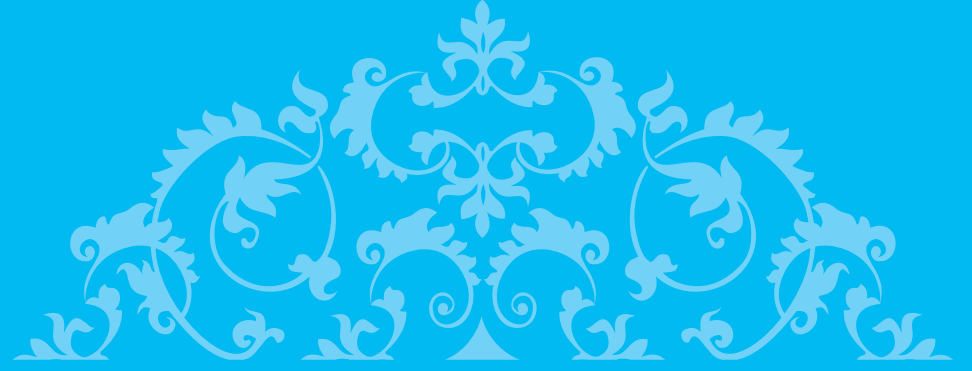
50. Kur'an'ı öğrenmek ve öğretmek

عَنْ عُثْمَانَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ

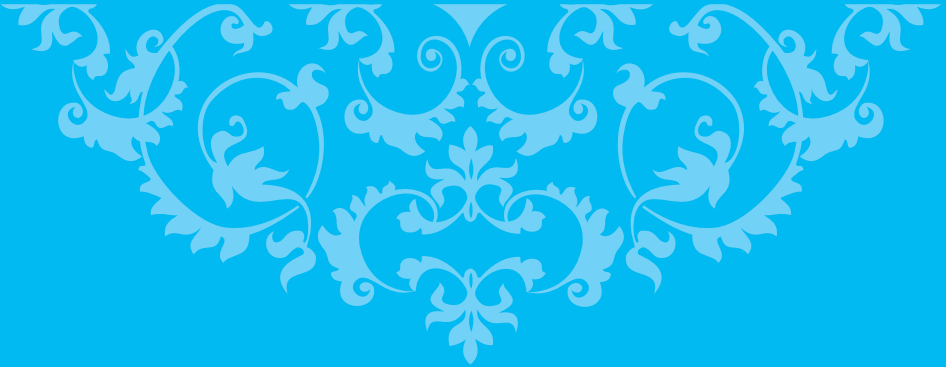
Osman (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Sizin en hayırlınız Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenen ve öğretendir."**

(Buhârî, 66/21, H. No: 4639)

3. BÖLÜM



TOPLUMSAL İLİŞKİLER



1. Gıybet

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:

أَتَدْرُونَ مَا الْغَيْبَةُ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ قَالَ ذِكْرُكَ أَخَاكَ

بِمَا يَكْرَهُ قِيلَ أَفَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ فِي أَخِي مَا أَقُولُ قَالَ إِنْ كَانَ

فِيهِ مَا تَقُولُ فَقَدْ اغْتَبْتَهُ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ فَقَدْ بَهْتَهُ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: "Allah'ın resulü (s.a.v.): **'Gıybet nedir bilir misiniz?'** buyurdu. Ashap: **'Allah ve resulü bilir.'** dedi. Allah'ın resulü (s.a.v.): **'Kardeşini hoşlanmadığı bir şeyle anmandır.'** dedi. Ashap tarafından: **'Ya kardeşimde benim söylediğim bulunursa, ne buyurursun?'** dendi. O da: **'Söylediğin onda varsa, onu gıybet ettin demektir. Eğer onda yoksa, ona iftira etmiş olursun.'** buyurdu."

(Müslim, 8/21, H. No: 6758)

2. Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:

حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ سِتُّ قِيلَ مَا هُنَّ يَا رَسُولَ اللَّهِ

قَالَ إِذَا لَقِيْتَهُ فَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَإِذَا دَعَاكَ فَأَجِبْهُ

وَإِذَا اسْتَنْصَحَكَ فَانصَحْ لَهُ وَإِذَا عَطَسَ فَحَمِدَ اللَّهَ فَشَمِّتْهُ

وَإِذَا مَرِضَ فَعُدَّهُ وَإِذَا مَاتَ فَاتَّبِعْهُ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: " *Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı altıdır.* ' Bunun üzerine kendisine: '*Nedir onlar yâ Resûlallah?*' denildi. O da '*Ona rastladığın zaman selam ver, seni çağırırsa icabet et, senden nasihat dilerse ona nasihat et, aksırır da Allah'a hamd ederse ona hayır dile, hastalanırsa onu ziyaret et, öldüğü vakit de cenazesinde bulun.*' diye cevap verdi."

(Müslim, 11/127, H. No: 4023)

3. Kardeşlik ve yardımseverlik

عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يُسْلِمُهُ مَنْ كَانَ فِي
حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً
فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ بِهَا كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا
سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

Sâlim (r.a.) babasından rivayet ettiğine göre, Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"Müslüman Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez; onu tehlikeye atmaz. Bir kimse din kardeşinin ihtiyacını karşılırsa, Allah da onun ihtiyacını karşılar. Her kim bir Müslümanın bir sıkıntısını giderirse, onun sebebiyle Allah kendisinden kıyamet sıkıntılarından birini giderir. Ve her kim bir Müslümanın suçunu örtbas ederse, kıyamet gününde Allah onu örtbas eder."***

(Müslim, 8/18, H. No: 6743)

4. İyi arkadaş & Kötü arkadaş

عَنْ أَبِي مُوسَى عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:

إِنَّمَا مَثَلُ الْجَلِيسِ الصَّالِحِ وَالْجَلِيسِ السَّوِّءِ كَحَامِلِ الْمِسْكِ
وَنَافِخِ الْكِيرِ فَحَامِلُ الْمِسْكِ إِمَّا أَنْ يُحْذِيكَ وَإِمَّا أَنْ تَبْتَاعَ
مِنْهُ وَإِمَّا أَنْ تَجِدَ مِنْهُ رِيحًا طَيِّبَةً وَنَافِخُ الْكِيرِ إِمَّا أَنْ يُحْرِقَ
ثِيَابَكَ وَإِمَّا أَنْ تَجِدَ رِيحًا خَبِيثَةً

Ebû Mûsâ (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: *"İyi arkadaşla kötü arkadaşın misali misk taşıyanla, körük üfüren gibidir. Misk taşıyan ya sana (ondan) verir yahut satın alırsın, yahut da o miskten güzel bir koku duyarsın. Körük üfüren ise, ya senin elbiseni yakar; ayrıca, ondan pis bir koku duyarsın!"*

(Müslim, 8/37, H. No: 6860)

5. Yardıma koşmak

عَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
أَنْصُرُ أَخَاكَ ظَالِمًا أَوْ مَظْلُومًا فَقَالَ رَجُلٌ:
يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْصُرُهُ مَظْلُومًا فَكَيْفَ أَنْصُرُهُ ظَالِمًا؟
قَالَ: تَمْنَعُهُ مِنَ الظُّلْمِ فَذَلِكَ نَصْرُكَ إِيَّاهُ

Enes (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:
"İster zalim olsun, ister mazlum, (mümin) kardeşine yardım et.' Bir adam: 'Yâ Resûlullah! Ona, mazlum olduğu hâlde yardım edeyim, pekâlâ zalim olduğu zaman ona nasıl yardım edeceğim?' diye sordu. Allah'ın resulü (s.a.v.):
'Onu zulümden (haksızlıktan) men edeceksin. İşte bu, senin ona yardımındır.' dedi."

(Buhârî, 21/283, H. No: 6438)

6. Zandan sakınmak

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:

إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ وَلَا تَحَسَّسُوا وَلَا
تَجَسَّسُوا وَلَا تَحَاسَدُوا وَلَا تَبَاغَضُوا وَلَا تَدَابَرُوا وَكُونُوا

عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“(Sebepsiz) zandan sakınınız. Zira zan, sözlerin, yalanı çok olandır. Birbirinizin ayıbını görmeye ve işitmeye çalışmayınız. Birbirinizin mahrem hayatını da araştırmayınız. Karşı tarafı zarara sokacak fiyat artışına gitmeyiniz. Birbirinize haset etmeyiniz. Birbirinize kin gütmeyiniz ve birbirinizden yüz çevirmeyiniz. Ey Allah'ın kulları kardeş olunuz.”**

(Buhârî, 19/9, H. No: 5604)

7. Birlik ve beraberlik

عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
تَرَى الْمُؤْمِنِينَ فِي تَرَاحِمِهِمْ وَتَوَادِهِمْ وَتَعَاطِفِهِمْ كَمَثَلِ
الْجُسَدِ إِذَا اشْتَكَى عَضْوًا تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ جَسَدِهِ
بِالسَّهْرِ وَالْحُمَى

Numân ibn Beşir (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: *“Müminleri kendi aralarındaki merhametleşmelerinde, birbirlerini sevmelerinde, yardımlaşmalarında bir vücut gibi görürsün. Vücudun bir organı rahatsız olursa, kalan kısmı uykusuzluk ve ateş ile o organ için birbirini çağırır.”*

(Buhârî, 18/426, H. No: 5552)

8. Topluma katılmak

عَنْ يَحْيَى بْنِ وَثَّابٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
الْمُسْلِمُ إِذَا كَانَ مُحَالِطًا النَّاسَ وَيَصْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ خَيْرٌ مِنْ
الْمُسْلِمِ الَّذِي لَا يُحَالِطُ النَّاسَ وَلَا يَصْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ

Yahyâ b. Vessâb (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"Müslümanların arasına karışarak onların eziyetlerine katlanan kimse, insanların arasına karışmayarak onların eziyetlerine katlanmayan Müslüman kimseden daha hayrlıdır."***

(Tirmizî, 37/55, H. No: 2431)

9. Din kardeşine yardım

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ وَمَنْ سَلَكَ

طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Kul, (din) kardeşinin yardımında olduğu müddetçe, Allah da o kulun yardımındadır. Kim bir yol tutarak, o yolda ilim ararsa, bu sebeple Allah ona cennete götüren bir yolu kolaylaştırır.”***

(Müslim, 48/38, H. No: 4867)

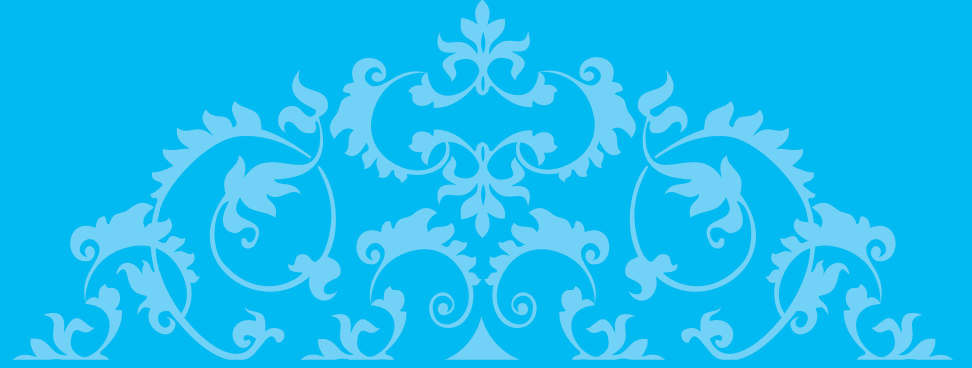
10. Dul ve fakirlere yardım

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ:
السَّاعِي عَلَى الْأَرْمَلَةِ وَالْمُسْكِينِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ
الْقَائِمِ اللَّيْلَ الصَّائِمِ النَّهَارَ

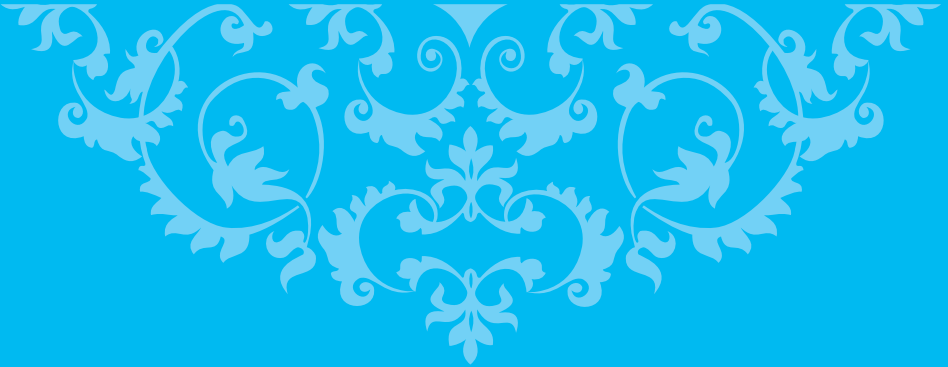
Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Dul ve fakirlere yardım eden kimse, Allah yolunda cihat eden veya gündüzleri (nafile) oruç tutup, gecelerini (nafile) ibadetle geçiren kimse gibidir.”**

(Buhârî, 16/429, H. No: 4934)





AİLE VE AKRABA İLİŞKİLERİ



11. Şefkat ve iyi muamele

عَنْ جَابِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ سَتَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ كَنَفَهُ وَأَدْخَلَهُ جَنَّتَهُ رَفِقٌ
بِالضَّعِيفِ وَشَفَقَةٌ عَلَى الْوَالِدَيْنِ وَإِحْسَانٌ إِلَى الْمَمْلُوكِ

Câbir (r.a.)'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah (s.a.v.)
şöyle buyurmaktadır:

***“Her kimde şu üç özellik bulunursa, Allah o kimseye olan
himayesini artırır ve onu cennetine koyar:***

- 1. Güçsüz kimselere yumuşak davranmak,***
- 2. Anne-babaya şefkat göstermek,***
- 3. İdaresi altında bulunan kimselere iyi muamele etmek.”***

(Tirmizî, 37/48, H. No: 2418)

12. Anne ve babanın rızası

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: مَا مِنْ مُسْلِمٍ لَهُ وَالِدَانِ مُسْلِمَانِ يُضْبِحُ
إِلَيْهِمَا مُحْتَسِبًا، إِلَّا فَتَحَ اللَّهُ لَهُ بَابَيْنِ مِنَ الْجَنَّةِ وَإِنْ كَانَ وَاحِدًا
فَوَاحِدٌ، وَإِنْ أَغْضَبَ أَحَدَهُمَا لَمْ يَرْضَ اللَّهُ عَنْهُ حَتَّى يَرْضَى
عَنْهُ، قِيلَ: وَإِنْ ظَلَمَاهُ؟ قَالَ: وَإِنْ ظَلَمَاهُ

İbn Abbas (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) söyle
buyurdu: *"Bir Müslüman sevabını Allah'tan bekleyerek
Müslüman olan anne ve babasına iyi davranırsa, Allah onun
için cennetten iki kapı açar. Şayet birine iyilik ederse,
Allah ona bir kapı açar. Şayet anne ve babasından birini
kızdırırsa onun rızasını kazanıncaya kadar
Allah ondan razı olmaz."*

(Buhârî, Edebü'l-Müfred, 1/7 H. No: 7)

13. Akrabalık ilişkilerini sürdürmek

عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ: يَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ:
أَرَأَيْتَ أُمُورًا كُنْتُ أَتَحَنُّتُ بِهَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ مِنْ صَلَاةٍ
وَعَتَاقَةٍ وَصَدَقَةٍ هَلْ لِي فِيهَا مِنْ أَجْرٍ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
أَسَلِمْتَ عَلَى مَا سَلَفَ مِنْ خَيْرٍ

Hakîm bin Hizâm (r.a.)'dan: "Allah'ın resulü (s.a.v.)'e şöyle dedim: *'Ben câhiliye devrinde akrabalarla ilgilenme, köle azat etme, sadaka verme gibi birtakım ibadetler işlerdim. Bu ibadetlerde benim için ecir var mıdır?'* Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle dedi: *'Sen mazideki hayırlarının hasenelerini kazanarak Müslüman oldun.'*"

(Buhârî, Edebu'l Müfred, 2/24, H. No: 70)

14. Anne ve babaya isyan

عَنْ أَبِي بَكْرَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
أَلَا أُنبئُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكِبَائِرِ قُلْنَا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ:
الإِشْرَاقُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَكَانَ مُتَكِنًا فَجَلَسَ فَقَالَ
أَلَا وَقَوْلَ الزُّورِ وَشَهَادَةَ الزُّورِ أَلَا وَقَوْلَ الزُّورِ وَشَهَادَةَ
الزُّورِ فَمَا زَالَ يَقُولُهَا حَتَّى قُلْتُ لَا يَسْكُتُ

Ebû Bekre (r.a.)'ın babasından rivayet ettiğine göre:
"Allah'ın resulü (s.a.v.): **'Size büyük günahlardan en büyüğünü haber vereyim mi? Allah'a şirk koşmak ve ana-babaya isyan etmektir.'** dedi ve yaslandığı yerden doğrulup oturdu: **'Dikkat ediniz, yalancı şahitlik ve yalan konuşmak birdir. Dikkat ediniz, yalancı şahitlik ve yalan konuşmak birdir.'** Bunları tekrar tekrar söyledi. Nihayet biz (üzüntü ve acıdan dolayı) keşke sussa diye düşündük."

(Buhârî, Edebü'l Müfred, 1/15, H. No: 15)

15. Aileyle ibadet

عَنْ مَالِكِ بْنِ الْحُوَيْرِثِ:

أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ فِي نَفَرٍ مِنْ قَوْمِي فَأَقَمْنَا عِنْدَهُ عَشْرِينَ لَيْلَةً
وَكَانَ رَحِيمًا رَفِيقًا فَلَمَّا رَأَى شَوْقَنَا إِلَى أَهَالِينَا قَالَ ارْجِعُوا
فَكُونُوا فِيهِمْ وَعَلِّمُوهُمْ وَصَلُّوا فَإِذَا حَضَرَتِ الصَّلَاةُ
فَلْيُؤَدِّئْ لَكُمْ أَحَدَكُمْ وَلْيُؤَمِّمَكُمْ أَكْبَرُكُمْ

Mâlik b. Hüveyris (r.a.)'dan: "Peygamber (s.a.v.)'e gittik ve kendisinin yanında yirmi gece kaldık. Kendisi çok merhametli ve sefkatliydi. Ailelerimizi özlediğimizi görünce şöyle buyurdu: ***'Ailelerinize dönün de öğrendiklerinizi onlara öğretin ve emredin. Benim nasıl namaz kıldığımı gördüyseniz, siz de öyle kılın. Namaz vakti gelince içinizden biri ezan okusun, en büyüğünüz de size imam olsun.'***"

(Buhârî, 10/18, H. No: 592)

16. Aile ve akrabanın hakları

عَنْ الْمُقْدَامِ بْنِ مَعْدِ يَكْرِبَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
إِنَّ اللَّهَ يُوصِيكُمْ بِأُمَّهَاتِكُمْ ثَلَاثًا إِنَّ اللَّهَ يُوصِيكُمْ بِآبَائِكُمْ
إِنَّ اللَّهَ يُوصِيكُمْ بِالْأَقْرَبِ فَأَلْأَقْرَبِ

Mikdam ibn Ma'dîkerb (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"Allah size annelerinizin haklarına riayeti tavsiye etmektedir (Bunu üç sefer tekrarladı). Allah size babalarınızın haklarına riayet etmenizi tavsiye etmektedir. Allah size akrabalarınızın haklarına yakınlık derecesine göre riayet etmenizi tavsiye etmektedir."***

(İbn Mâce, 33/1, H. No: 3651)

17. Akraba ile ilişkileri koparmamak

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
إِنَّ أَعْمَالَ بَنِي آدَمَ تُعْرَضُ كُلَّ خَمِيسٍ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ فَلَا يُقْبَلُ
عَمَلٌ قَاطِعٌ رَحِمٍ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle derken işittim: ***“İnsanoğlunun amelleri her perşembe akşamı, yani cuma gecesi Allah'a arz edilir. Akrabalık bağlarını koparmış kimselerin ameli kabul edilmez.”***

(Buhârî, Edebü'l Müfred, 2/15, H. No: 61)

18. Akrabalık bağı

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
إِنَّ الرَّحِمَ شُجْنَةٌ مِنَ الرَّحْمَنِ تَقُولُ: يَا رَبِّ إِنِّي ظَلِمْتُ
يَا رَبِّ إِنِّي قُطِعْتُ يَا رَبِّ إِنِّي يَا رَبِّ يَا رَبِّ فِيحِبِّهَا:
أَلَا تَرْضَيْنَ أَنْ أَقْطَعَ مَنْ قَطَعَكَ وَأَصِلَ مَنْ وَصَلَكَ؟

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Rahman olan Allah'tan insanlara verilmiş bir bağ olan akrabalık bağı şöyle der: 'Yâ Rab! Zulme uğradım. Yâ Rab! Koparıldım. Yâ Rab! (Bana şöyle şöyle yapıldı)'. Yüce Allah ona şöyle cevap verir: 'Seni koparanı terk etmemi ve sana iyilik yapana da iyilik yapmamı istemez misin?'"**

(Buhârî, 78/13, H. No: 4455)

19. Aile efradına bakmak

عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِي كَرِبَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
مَا أَطْعَمْتَ نَفْسَكَ فَهُوَ لَكَ صَدَقَةٌ وَمَا أَطْعَمْتَ وَلَدَكَ
فَهُوَ لَكَ صَدَقَةٌ وَمَا أَطْعَمْتَ زَوْجَكَ فَهُوَ لَكَ صَدَقَةٌ وَمَا
أَطْعَمْتَ خَادِمَكَ فَهُوَ لَكَ صَدَقَةٌ

Mikdâm b. Ma'dîkerib (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Kendine yedirdiğin yemek senin için bir sadakadır.**

Çocuğuna yedirdiğin yemek senin için bir sadakadır.

Eşine yedirdiğin yemek senin için bir sadakadır.

**Hizmetçine yedirdiğin yemek de
senin için bir sadakadır."**

(Ahmed b. Hanbel, 4/131, H. No: 16550)

20. Akrabalık bağları

عَنْ أَبِي بَكْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَا مِنْ ذَنْبٍ أَجْدَرُ أَنْ يُعَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى لِصَاحِبِهِ الْعُقُوبَةَ فِي
الدُّنْيَا مَعَ مَا يَدْخُرُ لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِثْلُ الْبَغْيِ وَقَطِيعَةِ الرَّحِمِ

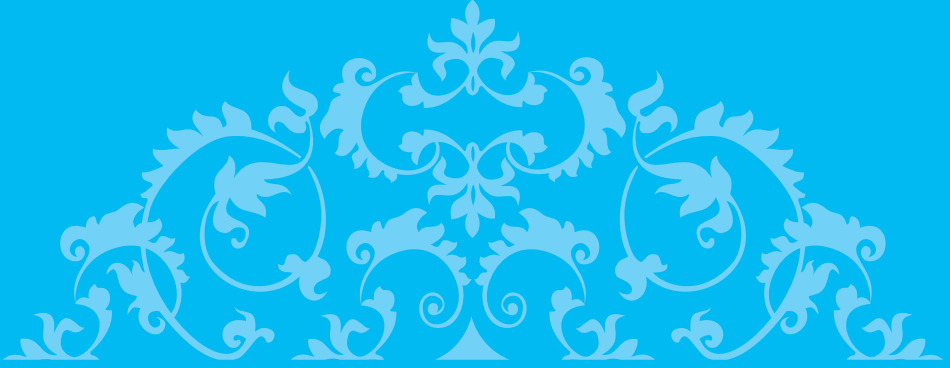
Ebû Bekir (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:

“İşleyene dünyada cezası çarçabuk gelmeye en layık günah, zulüm ve akrabalık bağlarını koparmaktır.

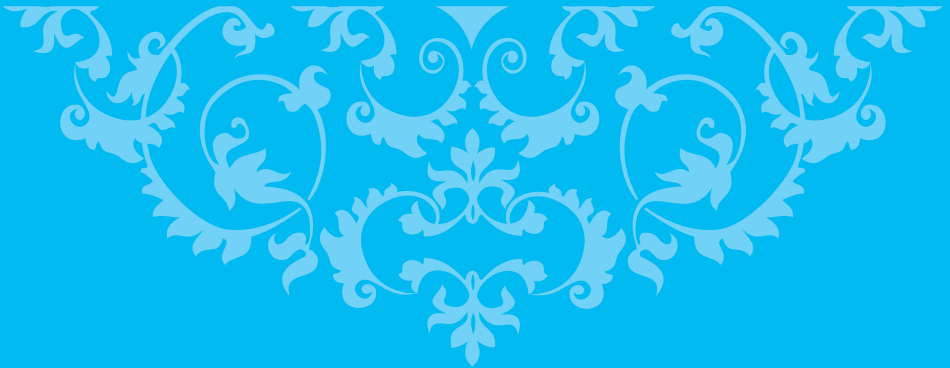
Bu cezanın dünyada verilmesi, ahiretteki cezaya kefarettir değil.”

(Ebû Dâvûd, 43/51, H. No: 4256)





İBADETLER, DUALAR, AMELLER



21. İstiğfarın en güzeli

عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
سَيِّدُ الْإِسْتِغْفَارِ أَنْ تَقُولَ اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَعَلَىٰ عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ
أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ وَأَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ
وَأَبُوءُ لَكَ بِذُنُوبِي فَاعْفُرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

Şeddâd ibn Evs (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: *"İstiğfarın en güzeli, kulun şöyle demesidir: 'Allah'ım! Sen benim Rabbimsin. Senden başka ilah yoktur. Beni sen yarattın. Ben de senin kulunum. Zatına verdiğim sözde, gücüm yettiği kadar durmaya çalışıyorum. Yaptığım günahların şerrinden sana sığınyorum. Bana verdiğin nimetini itiraf ediyorum. Günahlarımı da itiraf ediyorum. Beni bağışla. Çünkü senden başkası günahları bağışlayamaz."*

(Buhârî, 80/2, H. No: 5831)

22. Cennet için altı şart

عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ:
إِضْمَنُوا لِي سِتًّا مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَضْمَنْ لَكُمْ الْجَنَّةَ أَصْدُقُوا
إِذَا حَدَّثْتُمْ وَأَوْفُوا إِذَا وَعَدْتُمْ وَأَدُّوا إِذَا أُوْتِمْتُمْ وَاحْفَظُوا
فُرُوجَكُمْ وَغُضُؤَ أَبْصَارِكُمْ وَكُفُّوا أَيْدِيَكُمْ

Ubâde İbn Sâmit (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Altı şeye kefil olun, ben de sizler için cenneti teminat vereyim: Konuştuğunuz zaman doğru söyleyin, vadettiğiniz zaman sözünüzü yerine getirin, emin bilinip size emanet verildiğinde emaneti sahibine verin, namusunuzu koruyun, gözlerinizi (yabancılardan) çekin, ellerinizi (haramlardan) men edin."**

(Beyhakî, 6/450, H. No: 4464)

23. Hayırlı insan

عَنْ أَبِي بَكْرَةَ أَنَّ رَجُلًا قَالَ:

يَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ: أَيُّ النَّاسِ خَيْرٌ؟

قَالَ مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَحَسُنَ عَمَلُهُ قَالَ فَأَيُّ النَّاسِ شَرٌّ؟

قَالَ مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَسَاءَ عَمَلُهُ

Ebû Bekre (r.a.)'dan: "Bir adam: **'Ey Allah'ın resulü! Hangi insan daha hayırlıdır?**' diye sordu. Resûlullah (s.a.v.): **'Ömrü uzun olup ameli güzel olanıdır.'** buyurdu. Adam: **'Hangi insan daha kötüdür?'** diye sordu. Resûlullah (s.a.v.): **'Ömrü uzun olup ameli kötü olan kimsedir.'** buyurdu."

(Tirmizî, 36/22, H. No: 2252)

24. Ölünün arkasından giden şeyler

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

يَتَّبِعُ الْمَيِّتَ ثَلَاثَةٌ فَيَرْجِعُ اثْنَانِ وَيَبْقَى مَعَهُ وَاحِدٌ يَتَّبِعُهُ أَهْلُهُ

وَمَالُهُ وَعَمَلُهُ فَيَرْجِعُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَيَبْقَى عَمَلُهُ

Enes ibn Mâlik (r.a.)'dan: Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Ölünün arkasından üç şey gider. İki tanesi geriye döner, bir tanesi onunla beraber kalır. Ailesi, malı ve ameli arkasından gider, (kabre girince) ailesi ve malı geri döner, ameli onunla birlikte kalır.”**

(Buhârî, 20/173, H. No: 6033)

25. Yâsîn suresinin fazileti

عَنْ أَنَسٍ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ قَلْبًا وَقَلْبُ الْقُرْآنِ يُسْ. وَمَنْ قَرَأَ يُسَ كَتَبَ
اللَّهُ لَهُ بِقِرَاءَتِهَا قِرَاءَةَ الْقُرْآنِ عَشْرَ مَرَّاتٍ

Enes (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Her şeyin bir kalbi vardır ve Kur’an’ın kalbi de Yâsîn’dir. Her kim Yâsîn suresini okursa Allah ona, bu sureyi okuması sebebiyle, Kur’an’ı on kere okumuş kadar sevap yazar.”***

(Tirmizî, el-Câmiu'l Kebîr, 10/121, H. No: 2812)

26. Yolculukta okunan dua

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَرْجِسَ قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا سَافَرَ يَقُولُ:
اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ اللَّهُمَّ
اصْحَبْنَا فِي سَفَرِنَا وَاخْلُفْنَا فِي أَهْلِنَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ
مِنْ وَعَثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمُتَقَلِّبِ وَمِنْ الْحَوْرِ بَعْدَ الْكُورِ
وَمِنْ دَعْوَةِ الْمَظْلُومِ وَمِنْ سُوءِ الْمَنْظَرِ فِي الْأَهْلِ وَالْمَالِ

Abdullah ibn Sercis (r.a.)'dan: Peygamber (s.a.v.)
sefere çıktığı zaman şöyle dua ederdi: **"Allah'ım,
yolculukta arkadaş ve ailede vekil sensin. Allah'ım,
yolculuğumuzda bize yoldaş ve ailemizde bize vekil ol.
Allah'ım, yolculuğun meşakkatinden, dönüşün tasasından,
bolluktan sonraki yoksulluktan, mazlumun ahından,
aile ve maldan kem gözden sana sığınırım."**

(Tirmizî, el-Câmiu'l Kebîr, 11/328, H. No: 3361)

27. Hayırlı izler bırakmak

عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً فَعَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ كُتِبَ لَهُ مِثْلُ
أَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهَا وَلَا يَنْقُصُ مِنْ أَجُورِهِمْ شَيْءٌ وَمَنْ سَنَّ
فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً سَيِّئَةً فَعَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ كُتِبَ عَلَيْهِ مِثْلُ وَزْرِ
مَنْ عَمِلَ بِهَا وَلَا يَنْقُصُ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْءٌ

Cerîr b. Abdillâh (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: *"Bir kimse İslam'da güzel bir yol açar da, kendisinden sonra onunla amel edilirse, o kimseye bu yolla amel edenlerin ecri kadar sevap yazılır. Amel edenlerin ecirlerinden de bir şey eksilmez. Ve her kim İslam'da kötü bir yol açar da kendinden sonra onunla amel olunursa, o kimsenin aleyhine bu yolla amel edenlerin günahı kadar günah yazılır. Amel edenlerin günahlarından da bir şey eksilmez."*

(Müslim, 3/86, H. No: 2398)

28. Namazın sıhhati

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:
إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عَمَلِهِ صَلَاتُهُ فَإِنْ
صَلَحَتْ فَقَدْ أَفْلَحَ وَأَنْجَحَ وَإِنْ فَسَدَتْ فَقَدْ خَابَ وَخَسِرَ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"Kulun kıyamet günü işlediği amellerden hesaba çekileceği ilk şey, namazdır. Eğer kulun kıldığı namaz düzgün ise kul kurtulmuştur, başarmıştır. Eğer bozuk olursa o zaman kul zarardadır, hüsrandadır."**

(Ebû Dâvûd, 2/144, H. No: 864)

30. Allah'ın bağışlayıcılığı

عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَبْسُطُ يَدَهُ بِاللَّيْلِ لِيَتُوبَ مِيسِيءُ النَّهَارِ وَيَبْسُطُ
يَدَهُ بِالنَّهَارِ لِيَتُوبَ مِيسِيءُ اللَّيْلِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا

Ebû Mûsâ (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Doğrusu Allah, gündüz günah işleyenin tevbesini kabul etmek için geceleyin rahmet kapısını açar. Geceleyin günah işleyenin tevbesini kabul etmek için de gündüz rahmet kapısını açar. Bu durum, güneş battığı yerden doğuncaya kadar devam eder.”***

(Müslim, 50/31, H. No: 2759)

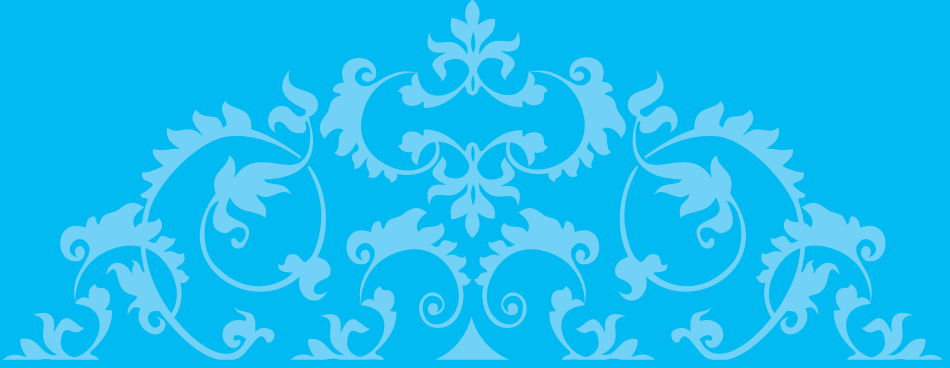
29. Hac ve umrenin önemi

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
تَابِعُوا بَيْنَ الْحُجِّ وَالْعُمْرَةِ فَإِنَّهُمَا يَنْفِيَانِ الْفَقْرَ وَالذُّنُوبَ كَمَا
يَنْفِي الْكَبِيرُ خَبَثَ الْحَدِيدِ وَالذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَكَيْسَ لِلْحَجَّةِ
الْمَبْرُورَةِ ثَوَابٌ إِلَّا الْجَنَّةَ

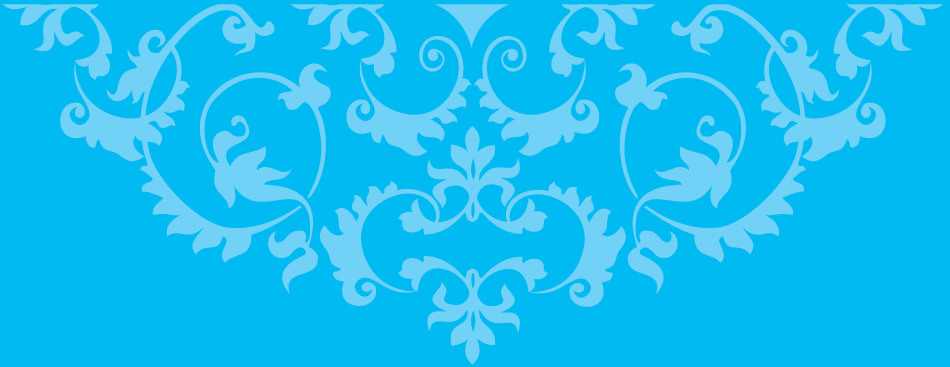
Abdullah ibn Mes'ûd (r.a.)'dan: Allah'ın resülü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"Hac ve umreyi birlikte yapın. Çünkü körüğün; demirin, altının ve gümüşün pasını giderdiği gibi, hac ile umre de günahları ve fakirliği giderir. Kabul olunmuş haccın sevabına karşılık ancak cennet vardır."***

(Tirmizî, 9/2, H. No: 810)





GÜZEL AHLAK VE EDEP



31. Doğruluk

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ وَإِنَّ
الرَّجُلَ لَيَصْدُقُ حَتَّى يُكْتَبَ صِدِّيقًا وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى
الْفُجُورِ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ
حَتَّى يُكْتَبَ كَذَّابًا

Abdullah (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:

“Şüphesiz doğruluk hayra, hayır da cennete götürür.

Kişi doğru söyleye söyleye nihayet doğrucu yazılır.

Yalancılık sapıklığa götürür. Şüphesiz sapıklık da

cehenneme götürür. Kişi yalan söyleye söyleye

nihayet yalancı yazılır.”

(Müslim, 8/29, H. No: 6803)

32. Dünya malına bağıllık

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشَّخِيرِ قَالَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ:

وَهُوَ يَقْرَأُ أَهْلَكُمْ التَّكَاثُرُ قَالَ يَقُولُ ابْنُ آدَمَ مَالِي مَالِي وَهَلْ

لَكَ يَا ابْنَ آدَمَ مِنْ مَالِكَ إِلَّا مَا أَكَلْتَ فَأَفْنَيْتَ أَوْ لَبَسْتَ

فَأَبْلَيْتَ أَوْ تَصَدَّقْتَ فَأَمْضَيْتَ

Abdullah b. Şıhhîr (r.a.)'dan: "Allah'ın resulü (s.a.v.)'in huzuruna geldim, O, Elhâkümüt'tekâsür (Sizi, çoklukla böbürlenmek Allah'a tâatten alıkoydu) ayetini okuyordu.

Şöyle buyurdu: **'Âdemoğlu, 'Malım, malım!' der.**

(Fakat) ey insanoğlu! Senin yeyip tükettiğin yahut giyip eskittiğin veya tasadduk edip de ahirete gönderdiğinden başka malın mı var ki?"

(İbn Hibbân, 8/120, H. No: 3327)

33. Allah'ı hatırlatan mümin

عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ أُمَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:
أَلَا أُنبِئُكُمْ بِخِيَارِكُمْ. قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ:
خِيَارُكُمْ الَّذِينَ إِذَا رُءُوا ذُكِرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ

Esmâ bint-i Yezîd (r.anhâ)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)
şöyle buyurdu: “**Dikkat ediniz! Ben size en hayırlı olanlarınızı
bildireyim mi?’ ‘Evet, bildir yâ Resûlallah.’** diye karşılık verdiler.
Allah'ın resulü (s.a.v.): **‘Sizin en hayırlılarınız o (mümin)
kimselerdir ki görüldükleri zaman Allah hatırlanır.’**”

(İbn Mâce, 12/144, H. No: 4109)

34. Kalbin sıhhati

عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ إِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ
الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ

Numân b. Beşîr (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***"İnsanda bir organ vardır. Eğer o sağlıklı ise bütün vücut sağlıklı olur; eğer o bozulursa bütün vücut bozulur.***

Dikkat edin! O, kalptir."

(İbn Hibbân, 1/532, H. No: 297)

35. Dürüst ve güvenilir tüccar

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
التَّاجِرُ الصَّدُوقُ الْأَمِينُ يُحْشَرُ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ

Ebû Saîd (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:
**“Dürüst ve güvenilir ticaretçi, kıyamette peygamberler,
sıddıklar ve şehitler ile haşredilir.”**

(Tirmizî, 4/471, H. No: 1130)

36. Peygamberlerin sünnetleri

عَنْ أَبِي أَيُّوبَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

أَرْبَعٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ الْحَيَاءُ وَالتَّعَطُّرُ وَالسِّوَاكُ وَالتَّيَّحَاكُ

Ebû Eyyûb (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Dört şey peygamberlerin sünnetlerindedir: Hayâ, güzel koku sürünmek, misvak kullanmak ve evlenmek.”**

(Tirmizî, 4/254, H. No: 1000)

37. İzin isteme adabı

عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
الْإِسْتِئْذَانُ ثَلَاثٌ فَإِنْ أُذِنَ لَكَ وَإِلَّا فَارْجِعْ

Ebû Mûsâ el-Eş'arî (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“İzin istemek üç defa olur. Eğer izin verilirse verilir, verilmezse geri dönersin.”***

(Müslim, 38/37, H. No: 2154)

38. Harama götüren şeyler

عَنْ جَابِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

أَلَّا لَا يَبِيتَنَّ رَجُلٌ عِنْدَ امْرَأَةٍ ثَيِّبٍ إِلَّا أَنْ يَكُونَ نَاكِحًا أَوْ ذَا مَحْرَمٍ

Câbir (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Bakın!**

Hiçbir erkek, yanında eşi veya nikahı düşmeyen yakın akrabası olmayan bir kadının yanında asla kalmasın.”

(Müslim, 39/19, H. No: 2171)

39. Toplum içinde gizlice konuşmak

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
إِذَا كَانُوا ثَلَاثَةً فَلَا يَتَنَاجَى إِثْنَانِ دُونَ الثَّلَاثِ

Abdullah (r.a.)’dan: Allah’ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:
**“Üç kişi bir arada bulunduğunuzda, iki kişi diğerini bırakıp
kendi aralarında gizlice konuşmasın.”**

(Müslim, 39/37, H. No: 2184)

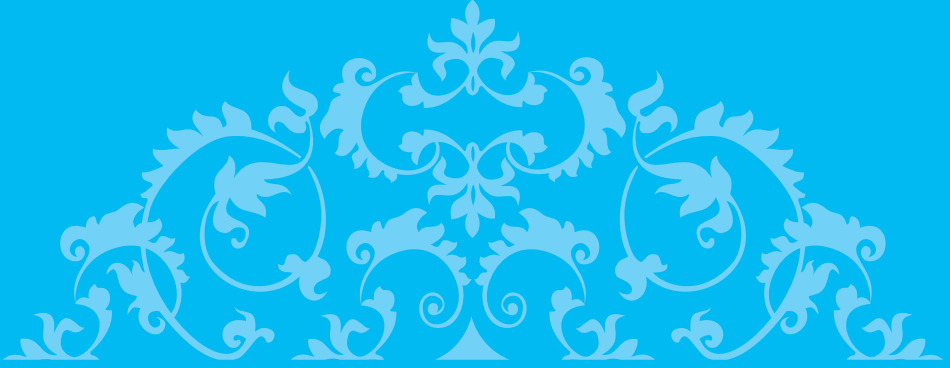
40. Sıkıntıda olana yardım

عَنْ الْيَسْرِ عَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِرًا أَوْ وَضَعَ عَنْهُ أَظْلَهُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ

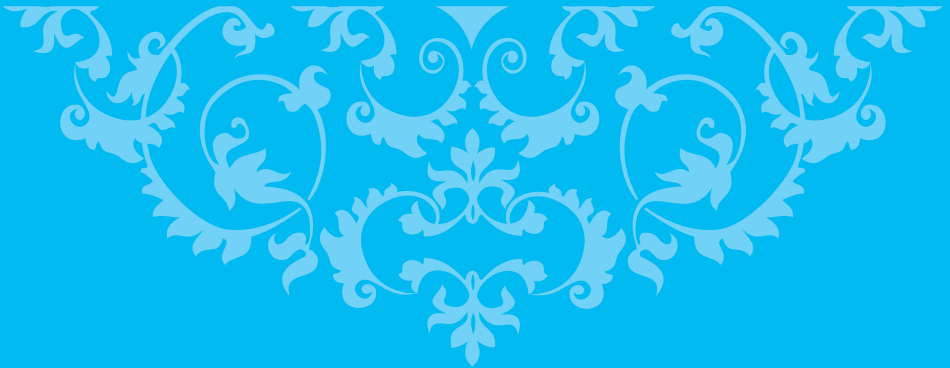
Yeser (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:
***“Kim sıkıntıda olana süre tanır veya onun borcunu silerse
Allah onu gölgesinde gölgelendirir.”***

(Müslim, 55/74 , H. No: 3006)





İLİM VE İSLAMİ EĞİTİM



41. İlmî öğrenme niyeti

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ تَعَلَّمَ عِلْمًا مِمَّا يُبْتَغَى بِهِ وَجْهُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ لَا يَتَعَلَّمُهُ إِلَّا
لِيُصِيبَ بِهِ عَرَضًا مِنَ الدُّنْيَا لَمْ يَجِدْ عَرَفَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَعْنِي رِيحَهَا

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: *"Kim kendisinde Allah'ın rızası aranan bir ilmi sadece dünyalığa sahip olmak için öğrenirse, o kimse kıyamet gününde cennetin kokusunu bile duyamaz."*

(Ebû Dâvûd, 26/24, H. No: 3664)

42. Kur'an'ı okuyup yaşamak

عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَاسْتَظْهَرَهُ فَأَحَلَّ حَلَالَهُ وَحَرَّمَ حَرَامَهُ
أَدْخَلَهُ اللَّهُ بِهِنَّ الْجَنَّةَ وَشَفَعَهُ فِي عَشْرَةٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ كُلُّهُمْ قَدْ
وَجَبَتْ لَهُ النَّارُ

Ali b. Ebî Tâlib (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Kim Kur'an'ı okuyup ezberler, helal kıldıklarını helal sayar, haram kıldıklarını haram kabul ederse, Allah o kimseyi cennete koyar ve ailesinden cehenneme girmesi vacip olan on kişiye şefaathçi kılar.”***

(Tirmizî, 45/13, H. No: 2905)

43. Âlimin değeri

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:
إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبِضُ الْعِلْمَ انْتِزَاعًا يَنْتَزِعُهُ مِنَ الْعِبَادِ وَلَكِنْ يَقْبِضُ
الْعِلْمَ بِقَبْضِ الْعُلَمَاءِ حَتَّى إِذَا لَمْ يُبْقِ عَالِمًا اتَّخَذَ النَّاسُ رُءُوسًا
جُهَالًا فَسُئِلُوا فَأَفْتَوْا بِغَيْرِ عِلْمٍ فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا

Abdullah bin Amr bin Âs (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)
şöyle buyurdu: ***"Allah ilmi, insanların kalbinden söküp
almaz. Fakat ilmi, âlimleri vefat ettirmek suretiyle alır. Ulema
vefat eder, öyle ki, tek bir âlim kalmaz. İnsanlar da cahilleri
kendine reis yapar. Bunlara meseleler sorulur, onlar da ilme
dayanmaksızın fetva verirler; böylece hem kendilerini
hem de başkalarını saptırırlar."***

(Buhârî, 3/34, H. No: 98)

44. İlmin çeşitleri

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
الْعِلْمُ ثَلَاثَةٌ وَمَا سِوَى ذَلِكَ فَهُوَ فَضْلٌ آيَةٌ مُحْكَمَةٌ أَوْ سُنَّةٌ
قَائِمَةٌ أَوْ فَرِيضَةٌ عَادِلَةٌ

Abdullah bin Amr ibni'l-Âs (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.)
şöyle buyurdu: ***"İlim üçtür. Bunlardan fazlası
fazilettir. Muhkem ayet, kâim sünnet, adil taksim."***

(Ebû Dâvûd, 19/1, H. No: 2285)

45. İلمي ehline öğretmek

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَوَضِعُ الْعِلْمِ عِنْدَ غَيْرِ
أَهْلِهِ كَمُقَدِّدِ الْخَنَازِيرِ الْجَوْهَرَ وَاللُّؤْلُؤَ وَالذَّهَبَ

Enes bin Mâlik (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“İlim talep etmek herkese farzdır. İلمي ehlinden başkasına öğretip yerleştiren, hınzırların boyunlarına cevher, inci ve altın takan kimse gibidir.”***

(İbn Mâce, Mukaddime, H. No: 220)

46. Kendisinden faydalanılan ilim

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثَةٍ إِلَّا مِنْ
صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ

Ebû Hureyre (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: **"İnsan öldüğü vakit bütün amelleri ondan kesilir. Yalnız üç şeyden: Sadaka-i câriyeden, faydalanılan ilimden ve kendisine dua eden sâlih evlattan kesilmez."**

(Müslim, 8/405, H. No: 3084)

47. Kur'an okumak ve ezberlemek

عَنْ عَائِشَةَ: عَنْ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:

مَثَلُ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَهُوَ حَافِظٌ لَهُ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَّةِ
وَمَثَلُ الَّذِي يَقْرَأُ وَهُوَ يَتَعَاهَدُهُ وَهُوَ عَلَيْهِ شَدِيدٌ فَلَهُ أَجْرَانِ

Âişe (r.anhâ)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu:
“Kur'an'ı ezberleyerek okuyan hafızın benzeri, vahiy getiren meleklerdir. (Fazilette ikisi beraberdır), Kur'an'ı hafız olmayarak okuyan ve bu suretle okumak kendisine zorluk veren kimse için de iki ecir vardır: (Kur'an'ı okumak eciri, zorluk eciri).”

(Buhârî, 15/267, H. No: 4556)

48. Âlimlerin fazileti

عن أَبِي الدَّرْدَاءِ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَطْلُبُ فِيهِ عِلْمًا سَلَكَ اللَّهُ بِهِ طَرِيقًا مِنْ
طُرُقِ الْجَنَّةِ وَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَضَعُ أجنحتها رِضًا لِطَالِبِ
الْعِلْمِ وَإِنَّ الْعَالِمَ لَيَسْتَغْفِرُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي
الْأَرْضِ وَالْحَيَاتَانِ فِي جَوْفِ الْمَاءِ وَإِنَّ فَضْلَ الْعَالِمِ عَلَى
الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ عَلَى سَائِرِ الْكَوَاكِبِ وَإِنَّ
الْعُلَمَاءَ وَرَثَةَ الْأَنْبِيَاءِ وَإِنَّ الْأَنْبِيَاءَ لَمْ يُورَثُوا دِينَارًا وَلَا دِرْهَمًا
وَرَثُوا الْعِلْمَ فَمَنْ أَخَذَهُ أَخَذَ بِحِطِّ وَافِرٍ

Ebu'd Derdâ (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: ***“Kim bir ilim öğrenmek için yola çıkarsa Allah onu cennete giden yollardan birine dahil etmiş demektir. Melekler, ilim peşinde olan kişiden memnun olarak kanatlarını (üzerlerine) koyarlar. Göklerde ve yerde olanlar ve hatta denizdeki balıklar âlim için istiğfar ederler. Âlimin âbid üzerindeki üstünlüğü dolunaylı gecede ayın diğer yıldızlara üstünlüğü gibidir. Âlimler peygamberlerin varisleridir. Peygamberler, ne dinar ne dirhem miras bırakırlar; ama ilim miras bırakırlar. Kim de ilim elde ederse, bol bir nasip elde etmiştir.”***

(Ebû Dâvûd, 26/1, H. No: 3641)

49. İlim ehli olmak

عَنْ أَبِي مُوسَى عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:

مَثَلُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ مِنَ الْهُدَى وَالْعِلْمِ كَمَثَلِ الْغَيْثِ الْكَثِيرِ

أَصَابَ أَرْضًا فَكَانَ مِنْهَا نَقِيَّةٌ قَبِلَتِ الْمَاءَ فَأَنْبَتَتِ الْكَلَاءَ

وَالْعُشْبَ الْكَثِيرَ وَكَانَتْ مِنْهَا أَجَادِبُ أَمْسَكَتِ الْمَاءَ فَفَعَلَ اللَّهُ

بِهَا النَّاسَ فَشَرِبُوا وَسَقَوْا وَزَرَعُوا وَأَصَابَتْ مِنْهَا طَائِفَةٌ أُخْرَى

إِنَّمَا هِيَ قَيْعَانٌ لَا تُمْسِكُ مَاءً وَلَا تُنْبِتُ كَلَاءً فَذَلِكَ مَثَلُ مَنْ فَقَهُ

فِي دِينِ اللَّهِ وَنَفَعَهُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ فَعَلِمَ وَعَلَّمَ وَمَثَلُ مَنْ لَمْ يَرْفَعْ

بِذَلِكَ رَأْسًا وَلَمْ يَقْبَلْ هُدَى اللَّهِ الَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ

Ebû Mûsâ el-Eş'arî (r.a.)'dan: Allah'ın resulü (s.a.v.) şöyle buyurdu: *"Allah'ın benimle göndermiş olduğu hidayet ve ilim, yeryüzüne yağan bol yağmura benzer. Yağmurun yağdığı yerin bir bölümü verimli bir topraktır: Yağmur suyunu emer, bol çayır ve ot bitirir. Bir kısmı da suyu emmeyip üstünde tutan çorak bir yerdir. Allah burada biriken sudan insanları faydalandırır. Hem kendileri içer, hem de hayvanlarını sular ve ziraatlarını o su sayesinde yaparlar. Yağmurun yağdığı bir yer daha vardır ki, düz ve hiçbir bitki bitmeyen kaypak ve kaygan arazidir. Ne su tutar, ne de ot bitirir. İşte bu, Allah'ın dininde anlayışlı olan ve Allah'ın benimle gönderdiği hidayet ve ilim kendisine fayda veren, onu hem öğrenen hem öğreten kimse ile, buna başını kaldırıp kulak vermeyen, Allah'ın benimle gönderdiği hidayeti kabul etmeyen kimsenin benzeridir."*

(Buhârî, 3/20, H. No: 70)

50. Bilmek ve bilinenle amel etmek

عَنْ يَزِيدَ بْنِ سَلَمَةَ الْجُعْفِيِّ :

يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ سَمِعْتُ مِنْكَ حَدِيثًا كَثِيرًا أَخَافُ أَنْ

يُنْسِيَنِي أَوَّلُهُ آخِرُهُ فَحَدِّثْنِي بِكَلِمَةٍ تَكُونُ جَمَاعًا

قَالَ اتَّقِ اللَّهَ فِيمَا تَعَلَّمَ

Yezîd ibn Seleme el-Cûfî (r.a.)'dan: **“Ey Allah’ın resulü! Ben senden pek çok hadis işittim. Ancak bu hadislerden, sonradan işittiklerimin, önceden işittiklerimi unutturacağından korkuyorum. Bana (hepsinin yerini tutacak) toparlayıcı bir kelime söyle!”** dedim, **‘Bildiklerinde Allah’a karşı muttakî ol (bu sana yeter)!’** buyurdu.”

(Tirmizî, 41/19, H. No: 2684)



